Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 86 (6. 575) 1988 йил 14 апрель, пайшанба Баҳоси 3 тийин

XIX

Янгиланиш йўлидан

Ҳам суръат, ҳам сифат

✦ «Меҳнат интизомига — қурувчи кафолоти». 153-қурилиш трести бинокорлари ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида ана шу шиор асосида баракали меҳнат қилмоқдалар. Бу бежиз эмас, албатта. Қурилиш ташкилоти бу йил салкам 80 минг квадрат метр уй-жойни ишга туширишни кўзда тутган. Шу катта вазифани амалга оширишнинг энг муҳим резерви, аввало қурувчилар ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлашдан иборат. Интизом эса ҳар қандай ютуқларнинг асоси бўла олади.

— Мамлакат уй-жой программасининг ишлаб чиқарилиши шу муҳим соҳага эътибор янада кучайтирилганлигидан далолат бериб турибди, — дейди қурилиш трести бошқарувчиси Шавкат Набиев. — Бу долзарб вазифа шак-шубҳасиз бизнинг зиммамизга ҳам катта масъулият юклади. Қурилиш-монтаж ишларининг кўлами анча кенгайиб кетди. Қолаверса, капитал маблағларни ўзлаштириш самарадорлиги ортди.

Трестда ҳамшаҳарларимизнинг турар жойларга бўлган эҳтиёжини қондириш учун катта ишлар қилинмоқда. Бинокорларимиз айни пайтда Чилонзор районида қад ростлаётган янги массив қурилишини уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Уларнинг кучи билан биргина шу ернинг ўзида 40 тага яқин янги уй фойдаланишга топширилади. Бошқа объектларда ҳам иш суръати жадаллашади.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан

Изланиш самараси

Тошкент темир-бетон буюмлари заводи ўтган йилги иш натижаларига кўра республика социалистик мусобақаси ғолиби деб топилди. Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлди. Корхонада ўтган йили 5 миллион 520 минг сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқарилиб, план 107,2 процентга бажарилди. 92474 куб метр темир-бетон буюмлари тайёрланди. Меҳнат унумдорлиги ортди. 187 минг сўм соф фойда олинди. Фойда ўрнига зарар кўриб келаётган корхона ҳаётидаги бу ўзгариш чинакамига қувончли воқеа бўлди.

Завод 1987 йилнинг июль ойидан бошлаб ўз фаолиятини қайта қура бошлади. Аввало иш буюртмачилар билан алоқани яхшилашдан бошланди. Ўзбекистондаги қурилиш министрликлари ва трестлари билан ҳамкорликда бажариладиган ишларга квартал бўйича шартнома тузиш йўлга қўйилди. Шартномага мувофиқ қурилиш материаллари заводга белгиланган муддатда келтирилиши қатъий белгиланди.

— У ёки бу корхонага буюртманинг тайёрлиги ҳақида ўз вақтида маълумот берамиз. Улар ўз комиссия аъзолари билан келиб, цехлардан тайёр маҳсулотларни қабул қилиб олиб кетишади, бизда иш ҳам тўхтаб қолмайди,— дейди биз билан суҳбатда завод бош инженери Юрий Григорьевич Пак. — Шу сабабли бизда тайёр маҳсулотлар учун омборхона қуришга ҳожат йўқ. Биз илғор корхоналардан ибрат олиб, ишимизни шу тарзда ташкил этдик. Бу эса муваффақиятларимизнинг гарови бўлди. Заводда иш кунлик, ойлик, йиллик планга мувофиқ бир маромда олиб борилади. Коллектив пудрати туфайли ана шундай яхши натижаларга эришаяпмиз. Кам харажат қилиб, кўп иш бажаряпмиз.

Коллектив пудрати қўллангач заводда меҳнат унумдорлиги 7,9 процентга, ўртача иш ҳақи эса 6,2 фоизга ортди. 1987 йилдан шартнома асосида бажарилган ишларга бирорта ҳам эътироз билдирилмади. Маҳсулотларни буюртмачилар ўз вақтида олиб кетишди.

Заводда коллектив пудрати ўтган йилнинг апрель ойидан бошлаб иккинчи ишлаб чиқариш корпусида қўллана бошланди. Бу усул заводнинг молия қувватини мустаҳкамлади, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилашга хизмат қилди. Бу муваффақиятларни таъминлашда қуюв цехидаги А. Махмуров, В. Каперзов, арматура цехидаги М. Шикарев, Я. Ким, А. Цой сингари ишчиларнинг меҳнати каттадир.

Бригадалардаги Володя Каперзов, Обид Эргашев, Николай Никитинлар пешқадамликни қўлдан бой бермай келаяпти. Натижада завод ўтган 1987 йилда Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг биринчи ва иккинчи кварталида узлуксиз кўчма Қизил байроқни олишга муяссар бўлди.

Ҳозирги кунда ҳам корхонада ишлаб чиқариш унумдорлигини янада ошириш учун резервлар кўп. Ҳар бир цехда қатъий назоратни йўлга қўйиш керак. Цехларда контрол-ўлчов асбобларини ўрнатиш керак. Асосий ва ёрдамчи материалларга асосий лимит нормаси аниқ бўлиши керак. Бу ишлар амалга оширилса, заводда ишлаб чиқариш унумдорлиги янада ортади. Техника тараққиёти асосида 221598 сўмлик эски ускуналар сафдан чиқариб ташланди. Уларнинг ўрнини ана шу жиҳозлар эгаллади.

Келгусида корхонадаги имкониятларни янада яхшилаш учун завод территориясида темир йўл қурилиши бошлаб қўйилган. Чунки маҳсулотлар узоқлардан машиналарда келтирилади. Бу эса транспорт харажатини ошириб юбормоқда. Ҳадемай заводдан 15—20 километр узоқликда тош-шағал заводини қуришга киришилади. Цехларда электрон-ҳисоблаш техникалари ўрнатилади. Яқинда 38 минг сўмлик «Фарҳод» ускунаси сотиб олишди. У паст босимли труба ишлаб чиқаради. Бу ускуна асосан автоматлаштирилган бўлиб, анчагина ишчи кучи иқтисод қилинади.

Шу беш йиллик охиригача заводда 11 минг куб метр трубалар ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. 3 минг куб метр дала уйлари ишлаб чиқарилади. Капитал қурилиш цехи сериясидаги уйлар ҳам ишлаб чиқарилади. Завод ўз қувватини 30 минг куб метрга оширади. Иқтисодий самарага эришиш борасида ҳам ўтган йили бир қанча ишларни амалга оширди, чунончи 24 тонна металл, 183 минг киловатт соат электр энергия, 52 гигакалорий-иссиқлик энергияси иқтисод қилинди.

Заводда коллектив пудратига тўла ўтилгач, дангасалар, ишёқмаслар, ишга кечикиб келувчилар ҳозирги куннинг талабларига жавоб бера олмай, сифатли, интизомли ишлай олмаганликлари сабабли ўз хоҳишлари билан ишдан бўшаб кетишди. Бундай ишчилар корхонада 5 процентни ташкил этди.

Завод аҳолига пулли хизмат ҳам кўрсатади. Уй-жойлар учун бетон, деворлар, панжаралар, ҳар хил товар блоклари, бетон қоришмалар тайёрлаб берилади. Завод аҳоли буюртмаларини уйга олиб бориб бериш шарти билан бажаради. Ўтган йили 7 минг сўмлик иш аҳоли буюртмаси асосида муваффақиятли бажарилди.

Бу йил ҳам бу борада катта ишлар амалга оширилди. Умуман корхона меҳнат аҳлининг шу кунлардаги ғайрат-шижоати ўзгача. Улар зарбдорлик ҳаракатини авж олдириб, корхона шуҳратини ошириш учун барча имкониятлардан унумли фойдаланишяпти.

Т. ШОЮСУПОВА.

Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги матбуот маркази ходими.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Умр зийнати

Бир куни уни ўғли Темур саволга тутди:

— Ада, ишчи бўлиш яхшими?

Оила бошлиғи ҳайратланганидан бир зум лол қолди. Тийрак кўзларини меҳрибонига тикиб турган дилбандини бағрига маҳкам босди. Болага шунчаки жавоб беришнинг ўзи кифоя қилмасди. Кейинги вақтларда у бу нарсаларга анча қизиқувчан бўлиб қолди. Демак, мурғак қалбда одамийлик куртаклари ниш урмоқда.

— Ҳа, яхши, — жавоб берди ота. — Қачонки унга чинакамига ихлос қўйилган бўлса, меҳру муҳаббат билан қаралса.

— Катта бўлсам мен ҳам сиздек ишчи бўла оламанми? — болакайнинг кўзлари яна порлади.

— Бўлмасамчи, — ота ўғлининг сочларини силади.— Касбимиз фидойиликни ёқтиради. Фидойилик учун эса мардлик, билимдонлик керак.

Шу гапларни айтишга айтди-ю, Рустамнинг ўзи ғалати бўлиб кетди. Умр ўтаверар экан. Бир пайтлар унинг ўзи ҳам ўғли каби гўдак эди. Нозик қалбидаги саволларга жавоб изларди. Энди эса бу саволлар билан ўғли қизиқаяпти, дунёни англаш бахти сари талпинмоқда.

У ишчи бўлганидан, шу касбни танлаганидан ҳеч қачон нолиган эмас. Одамлар билан суҳбатлашган кезлари касбига нисбатан жиддий эътирозларни ҳам эшитиб қоларди. Эҳ, қани эди улар ишини севмаган кимсани касби улуғламаслигини ўйлашса эди. Хаёлларига ҳам келтиришмайди. Мана унинг ўзи кам эмас, ўн йилдан буён «Ташэлектромаш» заводи дарвозасидан кириб чиқаяпти. Йиғувчи-слесарь. Армиядан сўнг қалб амри билан шу корхонага келган. Ишга масъулияти, топшириқларни виждонан бажариши уни камолот сари етаклади. Интернационал, аҳил коллективда камол топди, ўзлигини танийди. Ҳозир у корхонадаги энг яхши ишчиларнинг бири. Демакки, Рустамнинг корхонада ўтаётган умри зое кетмабди. Бундан бошқача бўлиши мумкин ҳам эмас. Заводдаги иш жараёнлари анча қизиқарли. Мамлакат электр иншоотлари учун етказиб бериладиган трансформаторларнинг аксарият энг янги, замонавий маркалари шу ерда ишлаб чиқарилади. Бундан ташқари хорижий мамлакатларнинг олтитасига шу маҳсулот экспорт қилинади.

Корхона ишчилари янгиланиш йўлидан дадил бормоқда. Ҳар бир цех ва ишлаб чиқариш участкасида янгича меҳнат қилишнинг шукуҳи сезилиб турибди. Бу ишларни Рустам Раҳмонов сингари фидойи ишчиларнинг меҳнатлари эвазига юзага чиқаётганлиги ҳеч кимга сир эмас.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

СУРАТДА: Рустам Раҳмонов.

Т. Каримов фотоси.

СЛОВЕНИЯ КИТОБЛАРИ ВИСТАВКАСИ

СССР Госкоминтуристининг маданият-ахборот марказида «Словения китоб нашр этиш, полиграфия ва қоғоз саноатининг ютуқлари» виставкаси очилди. ЮСФР Словения китоб нашр этувчилари ҳамда полиграфия ва қоғоз саноати корхоналари уюшмаси, «Папир ин Тикс» бирлашмаси, СССР ва Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетлари ана шу виставканинг ташкилотчиларидир.

Виставкани Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг раиси А. И. Акбаров очди. У Югославия билан, шу жумладан унинг китоб нашр этиш соҳасидаги энг ривожланган ўлкаларидан бири — Словения билан маданий алоқаларни ривожлантириш натижасида турли китоб маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича бевосита халқаро алоқаларни йўлга қўйиш имконияти пайдо бўлди, деб таъкидлади.

Коммунистлар союзи Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, Словения маданият министри Цирил Злобец, Словенияноширлари ва матбаачилари уюшмасининг раиси Петер Петковшек олиб келинган виставка ҳақида, унинг экспонатлари ҳақида ахборот бердилар.

Стендлардан кўркам, юксак савияда чоп этилган китоб маҳсулотлари ўрин олган. Уларнинг безатилиши, саҳифаларидаги расмлари кўзни қувонтиради. Санъатга доир адабиётлар, турли проспектлар, болалар ва катталар учун чиройли безатилган дафтарлар шулар жумласидандир. Босмахоналар, фабрикалар билан бирга таркибига «Младинска книга», «Помурски тикс», «Вевче», «Коммунист», «Делавска энотность» ва бошқа нашриётлар кирувчи «Папир ин Тикс» бирлашмаси фақат китобларни эмас, кенг ассортиментда халқ истеъмоли товарларини ҳам ишлаб чиқаради. Ҳар қандай дидга жавоб берувчи, ранг-баранг гулқоғозлар шулар жумласидандир. Шу билан бирга бирлашма қадоқлаш материалларини ҳам ишлаб чиқаради. Бу воситалар турли сочилувчи маҳсулотлар, атир-упалар, сигаретлар учун мўлжалланган.

Словенияда, жумладан Ўрта Осиё тўғрисидаги китобни чоп этиш борасида дастлабки тажриба тўпланган. Тошкентдаги Ғафур Ғулом номидаги нашриёт билан амалий алоқалар ўрнатилган. «Младинска книга» нашриётида «Ўрта Осиё дурдоналари» альбоми, «Шарқ миниатюраси ва адабиёти» китоби чоп этилган. Ҳозир ҳамкорликни давом эттириш мўлжалланаяпти — Москвада ўтган сўнгги Халқаро китоб ярмаркасида «Словения таомлари» альбомини нашр этиш юзасидан шартнома тузилди. Бу демак, китоб нашр этиш тўғрисидаги бевосита тўғридан-тўғри шартномалар тузиш, келажакда эса қадоқлаш материалларини ишлаб чиқарувчи полиграфия корхонаси қурилиши учун имконият вужудга келди.

Э. СЕРГЕЕВА.

Тошкент фестивалга ҳозирлик кўрмоқда

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари X халқаро кинофестивалининг очилишига бир ойдан сал кўпроқ вақт қолди. 54 мамлакат вакиллари, шунингдек БМТ ва ЮНЕСКО кинофестивалда иштирок этажакларини маълум қилдилар. Республика пойтахти анжуман меҳмонлари билан унинг қатнашчиларини кутиб олишга фаол ҳозирлик кўрмоқда: рассомлар шаҳарни безамоқдалар, ўнбешта кинотеатр ремонт қилинмоқда, совғалар тайёрланмоқда. Фестиваль ташкилот комитетининг Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова раислигида Тошкентда бўлиб ўтган мажлисида мана шулар ҳақида гап борди.

Анжуман бош дирекциясининг уч қитъа, бўлажак кино байрамига тайёргарлик тўғрисидаги ахбороти тингланди. Бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари ахборот бердилар. «Кино ва миллий маданият анъаналари» симпозиумини ўтказиш ҳамда фестиваль доирасида янги ташкилот — кинематографчилар профессионал клубини тузиш масалалари муҳокама қилинди.

Тошкент шаҳридаги бир қанча хизматларнинг фестивалга қандай тайёргарлик кўраётганлиги ҳам муҳокама этилди.

(ЎзТАГ).

16 апрелда коммунистик шанбалик ўтказилади

Ҳамма иштирок этади

159-трестнинг 61-қурилиш бошқармасидаги Р. Галулин ва А. Йўлдошев етакчилик қилаётган илғор коллективлар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш юзасидан бошланган ташаббусга биринчилар қатори қўшилдилар. Шу куни улар ўзлари меҳнат қилаётган «Гулистон» массивидаги 1251 ўринли замонавий мактаб биноси қурилишида ўтказишга аҳд қилишди.

Коллектив «Ташгенплан» архитекторлари лойиҳаси асосида бунёдкорлик ишларини олиб боришмоқда. Янги мактаб биносида иккита спорт зал, 6 ёшлилар учун ихтисослашган синфхоналар, ошхона ва буфет мавжуд бўлади. Биргина шанбалик куни бинокорлар 5 минг 700 сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишади. Ишлаб топилган маблағнинг бир қисми ўн иккинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

О. ДИЛМУРОДОВ.

Ҳиммат кўрсатиб

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллиги шарафига Москва саноат корхоналарининг коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббуси, кенг қулоч ёймоқда.

Пойтахтнинг Ленин районидаги Сарикўл маҳалла аҳли ҳам шанбалик олдидан ҳашарлар ўтказиб, кўчаларни орасталамоқдалар, мевали дарахт кўчатлари ўтказяптилар.

Куни-кеча бўлиб ўтган ҳашарда Юнус Содиқов, Шукур Турсунов, Файзулла Мирзаев каби маҳалла активлари бошқаларга намуна бўлдилар. С. Лазо кўчасидаги ахлатлар шаҳар ташқарисига чиқариб ташланди. С. Лазо, Новий путь, Самолётний кўчаларига 300 тупга яқин ўрик, олча, беҳи, олма кўчатлари ўтқазилди. Маҳалла марказидаги Ёдгорлик атрофига манзарали дарахтлар экилди, ариқлар тозаланди.

— Шанбалик ўтказиладиган кунгача маҳалламиз кўчаларини ахлат ва чиқиндилардан тозалаб чиқдик, — дейди маҳалла комитети раиси Н. Абдураззоқов. — Эндиги вазифамиз шанбаликни кўнгилдагидек ўтказишдир.

И. РУСТАМОВ, хизматчи.

СЎНГГИ СОАТДА

ТАСС ва марказий матбуот саҳифаларидан

⊙ НИКОСИЯ. Қувайт «Боинг—747» самолётини олиб қочганлар билан бўлиб ўтган музокаралар натижасида гаровдагиларнинг ўн икки нафардан иборат дастлабки бир гуруҳи озод этилди. Улар Ларнака шаҳридаги госпиталга олиб келинди. Журналистларнинг тахмин қилишларича, Кипр маъмурлари озод этилган гаровдаги кишилар эвазига самолётни ёнилғи билан таъминлагач, у Ларнака халқаро аэропортидан учиб кетадиган бўлди.

⊙ НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, бутун халқаро ҳамжамият Совет — Америка мулоқотини давом эттириш ва ривожлантиришга ғоят катта аҳамият бермоқдалар, деди БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр. Шу муносабат билан бутун дунё КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг АҚШ президенти Р. Рейган билан Москвада олий даражада ўтказиладиган учрашувига алоҳида умид боғламоқда, деди У ТАСС мухбирига. Биз ишонамизки, Москвада ўтказиладиган бу учрашув ва музокаралар халқаро муносабатларда жаҳон миқёсидаги кўпгина ўткир муаммоларни ҳал қилишга ёрдам берувчи янги муҳит яратилишига кўмаклашади.

⊙ ВАШИНГТОН. Ҳукуматга қарши афғон уюшмалари ҳамон кўплаб миқдорда қурол-яроғлар олиб турибди. «Вашингтон таймс» газетаси Исломободдаги ғарб дипломатия манбаларига асосланиб берган хабарга кўра, кейинги уч ой мобайнида мужаҳидлар «биринчи маротаба оғир қурол-яроғлар ва танкка қарши отадиган энг янги қуроллар олдилар». Газетанинг ёзишича, «кейинги бир неча ҳафта мобайнида Покистондан 350 тага яқин «Стингер» ракетаси етказиб берилган. Бундан ташқари, мужаҳидлар ҳозирги вақтда нишонга аниқ отадиган 120 миллиметрли янги миномётларни ўзлаштирмоқдалар.

⊙ МАДРИД. Мадридда душанба куни Испанияда биринчи марта ўтказилаётган СССР фани ва техникаси кунлари очилди. Бу кунларни СССР Фан ва техника давлат комитети билан Испания илмий-тадқиқотлар олий кенгаши биргаликда ўтказмоқда. 12 апрелдан 21 апрелга қадар Испания пойтахтида кўргазма очилиб, бу кўргазма космик фазони ўзлаштириш, энергетика, медицина ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида совет фани эришган кейинги ютуқлар билан испанларни таништиради.

Алло, редакциями?

33-57-02
32-55-35

«Ишончли мулоқот»

Азиз оқшомхонлар!

16 апрелда доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллигига бағишлаб Бутуниттифоқ коммунистик шанбалик ўтказилади. Маълумки, шу куни энг юксак унумдорликка эришиш, катта ҳажмдаги ободончилик ва кўкаламзорлаштириш ишларини олиб боришга қарор қилганмиз. Шу боисдан газета шаҳримиздаги шанбаликка тайёргарликни атрофлича ёритиб бормоқда.

Меҳнат байрами кунини ўз иш жойингизда қандай кутиб олганлигингиз, қандай ишларни амалга ошираётганлигингизни оператив ёритиш мақсадида **«Ишончли мулоқот»нинг шанбалик штаби** тузилди.

16 апрель шанба куни **«Ишончли мулоқот»нинг шанбалик штаби навбатчилари Ҳамид Икромов, Акмал Акромов, Абдулла Пўлатовлар** телефон орқали Сизлар билан **соат 11 гача** мулоқотда бўладилар. Меҳнат байрами қандай ўтказилганлиги тўғрисида Сизлардан олинган шу кунги хабарлар **газетада оператив равишда ёритилади.**

«ИШОНЧЛИ МУЛОҚОТ»НИНГ ШАНБАЛИК ШТАБИ.

Шаҳримиз обод ва кўкаламзор бўлсин

Янги хиёбонлар

Бугунги кунда районимиздаги кўпгина маҳаллалар территориясига фақат мевали кўчатлар ўтқазилмоқда. Бундан ташқари ташландиқ ерлар ўрнида янги хиёбонлар барпо этишга катта аҳамият бермоқдамиз. Шифокорлар шаҳарчасидаги Ҳалқа йўли яқинидаги янги 9 қаватли турар-жой биноси атрофида ана шундай 2,5 гектар ер бор эди. Бу ер текисланиб, ҳашарчилар ва район ободончилари ёрдамида 170 туп шафтоли, 280 туп олма, 140 туп гилос, 100 туп беҳи, 100 туп олхўри, 70 туп ёнғоқ ўтқазилди.

Сағбон кўчасидан 1-Қорақамиш массивига кираверишдаги канал бўйи ҳам бир неча йилдан бери кўримсиз аҳволда эди. Бу ерда ҳам ободончилик ишлари олиб борилиб, 1,2 гектар майдон боққа айлантирилди: 130 туп шафтоли, 210 туп олма, 70 туп олхўри, 80 туп гилос ана шу янги барпо этилган майдондан ўрин олди.

Ёзнинг иссиқ кунларида Қорақамиш массиви аҳолисининг кўпчилиги чўмилиб, дам олиши учун «Фарғона» кафеси ёнида барпо этилган кўлга келишади. Бу кўлни янада обод ва кўкаламзор қилиш учун 10200 туп ранг-баранг гул, 3 мингдан ортиқ дарахт ва арчалар ўтқазилди.

Ирригация шохобчаларида ҳамиша оқар сувлар бўлиши учун ариқлар чиқиндилардан тозаланмоқда. 4,5 гектар ердаги ариқлар тозаланиб бўлинди. Студентлар шаҳарчасида эса яна бир янги хиёбон барпо этилади. Майдончага 850 туп мевали дарахт ўтқазилади.

Ш. ШОМАНСУРОВ,

Собир Раҳимов район ободонлаштириш бошқармасининг бошлиғи.

Ҳашар — ҳаммага ярашар

Киров райони меҳнаткашлари кўкаламзорлаштириш икки ойлигида район территориясига 24,5 минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари, яшил тўсиқ ва гул кўчатлари ўтқазишади. Шу кунга қадар 21 минг туп кўчат ўтқазиб бўлинди. Дарахтларнинг кўпчилиги Юнусобод массивидаги хиёбонларга, Аҳмад Дониш ва Муродов кўчаларидаги қуриб қолган дарахтлар ўрнига ўтқазилади.

Шанба ва якшанба кунлари бўлиб ўтган ҳашарда «Қизил Деҳқон», «1-Отчопар», «Обод», «Боксерский» маҳаллаларининг активлари бошқаларга ибрат бўлишди. Улар ёрдамида 800 туп узум, 600 туп ёнғоқ, 600 туп ўрик, 500 туп беҳи ўтқазилди.

Ҳашарда ирригация шохобчалари чиқиндилардан тозаланди, 44 та машина ёрдамида 396 тонна чиқинди шаҳар чеккасига олиб чиқиб ташланди. Ҳашарда «Узбексельмаш», асбобсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари, ўқув кредит техникуми; 257, 258, 246-мактаб ўқувчилари намуна кўрсатишди.

БОҒЛАРДА ДАМ ОЛИШ МАВСУМИ

Тошкентдаги Тельман номли маданият ва истироҳат боғида ёш техниклар ишлари кўргазмаси очилди. Кўргазмага космик ракеталар, самолётлар ва дельтапланларнинг моделлари, бўлажак шаҳарларнинг лойиҳалари қўйилган. Авиация ва космонавтика кунига бағишланган кўргазма истироҳат боғларида дам олиш мавсуми бошланишига тўғри келди.

Шаҳар боғлари шу кунга атаб ранг-баранг программа тайёрладилар. Тошкентликларнинг севимли оромгоҳларида вокал-инструментал ансамбллар ҳамда хор музикаси биринчи республика фестивалининг лауреатлари — ижодий коллективлар концерт қўйиб беришди. «Қувноқ даврамизга марҳабо» деб номланган ҳазил-мутойиба дам олиш программаси кичкинтойларга жуда маъқул бўлди.

Хўжалик ҳисобига кенг йўл

Истиқболни кўзлаб

Мамлакатимизда қайта қуриш ва жадаллаштиришнинг муҳим тадбирларидан бири иқтисодий ислоҳотнинг амалга оширилишидир. Шаҳримизда ўнлаб ишлаб чиқариш корхоналари янги хўжалик ҳисобига, яъни ўз-ўзини маблағ билан таъминлашга ва ўз харажатларини ўзи қоплашга ўтиб ишламоқдалар. Яна кўплаб корхона ва ташкилотлар янгича усулга ўтиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги қошидаги Тошкент шаҳар ўқув курси комбинати ҳам келгуси йилнинг 1 январидан хўжалик ҳисоби, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш системасига ўтади.

Комбинат директори С. Т. ОТАХЎЖАЕВ ана шу борада олиб борилаётган ишлар ҳақида қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Корхонамиз 1966 йилда ташкил қилинган. Шу ўтган йилларда комбинат даргоҳида 5 мингдан ортиқ маиший хизмат кўрсатиш ходимлари тайёрланди ва яна мингдан ортиқ мутахассислар ўз малакаларини оширдилар.

Ҳозир XII беш йилликнинг ҳар йилида 370 нафар йигит ва қиз ўқиб, 100 нафар ишчи маиший хизмат кўрсатишнинг янги йўналишларини ўрганадилар. Улар орасида сартарошлар, фотографлар, тикувчилар ва бичувчилар, кимёвий усулда кийим тозалаш фабрикасининг қабул пункти ишчилари, аппаратчилар, пойабзал ремонти, тикиш усталари, маникюршалар бор.

Комбинатни битирган мутахассислар «Ташгоршвейбит», «Ташгорфото», «Ташгоробуврембит», «Ташгорхимчистка» ишлаб чиқариш бирлашмаларида ва саноатдан ташқари хизмат кўрсатиш комбинатида ишламоқдалар.

Ўқиш яхши жиҳозланган синф ва устахоналарда олиб борилмоқда. Ўқувчилар бир куни назарий машғулотларда бўлсалар, иккинчи куни эса практикада бўладилар. Дарсларни юқори малакали ишлаб чиқариш мастерлари ва ўқитувчилар олиб боришаяпти.

Партия ҳозирги даврда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари олдига катта вазифалар қўйган. Комбинатимизда қайта қуриш даврида анча ишлар олиб борилмоқда, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш принциплари моҳияти ва хўжалик ҳисоби ҳақида кенг тушунтириш иши олиб бориляпти. Янги шароитда ишимиз қандай бўлади? База корхоналари ҳар қайси ўқувчи учун маълум миқдорда бизнинг ҳисобимизга пул ўтказадилар. Ҳозир биз Чирчиқ шаҳридаги «Лола» якка буюртмалар тикиш ва ремонт қилиш фабрикасининг талабига кўра шу фабрика қошида ўқув пункти очишга тайёргарлик кўраяпмиз. Бу ўқув пунктида ҳар йили 50 нафар қиз тикиш сирларини ўрганади.

Биз ўқиш жараёнида аҳолига маиший хизмат кўрсатишни яхшилашни истардик. Аммо бу масала тегишли корхоналар томонидан яхши йўлга қўйилмаган. Мана 3 йилдан ошдики, «Ташгоршвейбит» ишлаб чиқариш бирлашмаси кўргазмалар уюштиришни ҳанузгача ҳал қилгани йўқ.

Мактаб ательеси яхши йўлга қўйилиб, ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида аҳолига хизмат кўрсатиб туришганда, бизнинг комбинатга маиший хизмат кўрсатиш министрлиги ажратаётган маблағнинг 15 процентини тежаб қолиш имконияти туғилган бўларди, бу ўқув комбинатининг ўз-ўзини маблағ билан таъминлашида яхшигина омил бўлиши мумкин эди.

Комбинат ёшлари Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғида турли кечалар, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, меҳнат ветеранлари билан маиший хизмат ходимларининг учрашувларини ўтказди. Бу ўқувчиларнинг ўз ихтисосликларини қандай ўзлаштираётганлиги конкурсларда аён бўляпти. Улар ўзлари яратган кийимлар ва фотосуратларни ҳамда янги йўналишдаги соч олишлар ва прическаларни тўпланганларга намойиш қилдилар.

Комбинатимиз юқорида айтиб ўтилгандек, ҳар икки ойда бир марта ихтисосни ўрганиш конкурсини ўтказяпти. Ўқувчилар бу конкурсларда фаол иштирок этиб, ўзлари «Модалар журнали»дан танлаб олган янги фасонлари бўйича кийим-кечаклар тикадилар. Конкурс ғолиблари эса Фахрий ёрлиқ ва совғалар билан тақдирланадилар. Касаба союз комитети томонидан ҳар кварталда бир марта группалар ўртасида социалистик мусобақа ғолиблари аниқланиб, улар кўчма вимпеллар билан мукофотланадилар. Мукофотларни эса маиший хизмат кўрсатиш ветеранлари топширадилар.

Конкурсда ғолиб чиққан ўқувчилар замонавий талабга жавоб берадиган кийим-кечакларни танлаб олиб, Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғида ҳамда шаҳар мактаб ўқувчилари иштирокида «Ҳунарлар дунёсида» деб номланган кўргазмада намойиш этишади.

Бу ишларни ташкил этишда ва мутахассислар тайёрлашда ишлаб чиқариш мастерлари, Улуғ Ватан уруши ветерани Нури Халилов, Нигора Тўраева, Галина Чернова, Дилфуза Шокирова, Эдуард Шимунов ва бошқалар астойдил ишлашяпти.

Келажакдаги режаларимиз катта, аммо ишлаб чиқариш устахоналаримизни янги машиналар билан таъминлаш талаб этилади. Чунки ўрнатилган машиналарнинг бир қисми ҳозирги замон талабига мутлақо жавоб бермайди.

Кўзда тутилган тадбирларимиздан бири — бу маиший хизмат корхоналаридаги ўқув пунктларида ишчиларни тайёрлаш билан бирга, корхона ишчи ва хизматчилари малакасини ошириш курслари ташкил қилиб, унда хўжалик ҳисоби, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш принципларини пухта ўрганиш, ўқиш жараёнида техник воситаларни кенг қўллаш ва шу асосда билимдон ишчилар тайёрлашдан иборат. Энг асосий масала бутун комбинатни янги хўжалик ҳисобига ўтказишдир.

Суҳбатни Д. ОБЛАЕВ ёзиб олди.

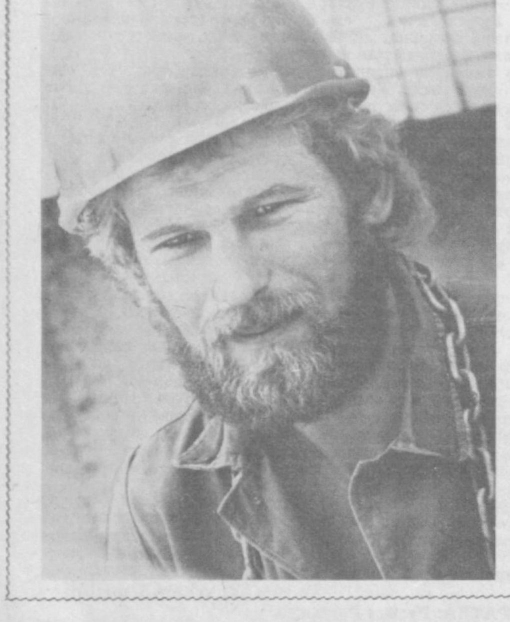

«Коммунистик шанбаликни уюшқоқлик билан ўтказиб энг яхши натижага эришамиз». 12-трестнинг 50-қурилиш бошқармасига қарашли Рустам Бурхониддинов бошчилик қилаётган комплекс бригада қурувчиларининг аҳди ана шундай. Улар умумхалқ ҳашарини чинакам меҳнат байрамига айлантиришга якдиллик билан қарор қилдилар. Бунинг эвазига тикланаётган янги объектда шанбалик куни иш суръати янада жадаллашади. Одатдаги кунлардагига нисбатан кўпроқ иш бажарилади. Бу ишга коллективнинг пешқадам монтажчиси Николай Михайлович Кровяков ҳам баракали улуш қўшади.

СУРАТДА: Николай Кровяков.

Т. Каримов фотоси.

Долзарб мавзу

БОШҚА ШАҲАРДАН ХОДИМ ИШГА КЕЛСА...

Яқин-яқингача бошқа шаҳардан келган ходимни ишга қабул қилиш ёки қилмаслик ҳақида ҳеч ким бош қотириб ўтирмас эди. Энди эса ана шундай қарор қабул қилишдан олдин ўйлаб кўришга тўғри келади. Бунинг ҳеч ажабланарли томони йўқ. Сабаби биз эндигина хўжалик ҳисобини жорий эта бошладик, чинакамига ҳисоб-китоб юритишга ўрганаяпмиз. Муассасалар ҳам, корхоналар ҳам, шаҳарлар ҳам ўз сармояларини ҳисоб-китоб қила бошладилар. Бусиз хўжаликни юритиб бўлмайди. Энди бошқа шаҳарлик ходимни ишга қабул қилган Ўзбекистон пойтахтининг барча корхоналари 16.162 сўм тўлаши лозим.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети шу йил март ойида ишга қабул қилинган бошқа шаҳарлик ҳар бир ходим учун шаҳар бюджетига бадал тўланиши ҳақида қарор қабул қилди.

— Бунга сабаб нима?

— Гап шундаки, — жавоб беради шаҳар план комиссияси раисининг ўринбосари Ш. Ҳ. Фаттохов, — Тошкентда аҳолининг уй-жойга, коммунал ва маданий-маиший хизматларга бўлган эҳтиёжини қондириш борасида мураккаб вазият вужудга келди. Янги корхоналарни қураётган, эскиларини кенгайтириб, реконструкция қилаётган министрликлар ва идоралар уй-жой, социал соҳа объектларини бунёд этиш, иссиқлик таъминоти, канализация, ичимлик сув тармоқлари ва бошқа инженерлик таъминоти объектлари қурилишида пай қўшиб иштирок этиш учун етарли даражада маблағ ажратишмаяпти. Уларга қарашли корхоналар эса шаҳарнинг ишлаб чиқариш соҳасида банд бўлмаган меҳнатга лаёқатли аҳолисидан кадрлар тайёрлаш ўрнига бошқа шаҳарлардан одамларни ишга таклиф қилишни маъқул кўришяпти. Бугунги кунда Тошкентда ҳеч қаерда ишламайдиган 50 минг аҳоли бор. Ана шундай бир пайтда, масалан «Главташкентстрой»нинг 5-йирик панелли янги уйсозлик заводи раҳбарияти ўз цехлари учун 1200 ишчини банд бўлмаган тошкентликлар ҳисобидан қабул қилиш ўрнига, шунча ишчини Тошкент областининг районларида истиқомат қилувчилардан жалб этишга рухсат сўраб мурожаат қилган. Корхонанинг кадрлар сиёсатига бундай ёндошуви шаҳарда муҳим вазифа — 2000 йилгача ҳар бир оилани алоҳида квартира ёки хусусий уй билан таъминлаш вазифаси ҳал этилишини кескин мураккаблаштириб юборади. Бунинг устига аср охирига келиб, шаҳар уй-жой фондини табиий икки баравар кўпайтириш кўзда тутилган комплекс уй-жой программаси амалга оширилишида номутаносибликларга олиб келиши мумкин. Бугунги кунда 65,6 минг оила квартира олиш учун навбатда турибди. Оилавийлик коэффициенти ҳисобга олинадиган бўлса бу 280 мингдан зиёд кишини ташкил этади.

— Шавкат Ҳакимович, шаҳар ижроия комитетининг ушбу қарорини Тошкентда прописканинг ўзига хос ман этилиши деб ҳисоблаш мумкинми?

— Муайян даражада. Тажриба шуни кўрсатяптики, шу хилдаги тақиқлар кутилган самарани бермайди, шаҳарни ривожлантириш муаммоларини ҳал этмай, уни янада чуқурлаштиради. Масалан, прописқадаги чеклашларга қарамай, Тошкент аҳолиси ўтган 20 йил мобайнида икки баравардан зиёдроқ кўпайди. Бошқа шаҳарлик ходимни ишга қабул қилиш учун белгиланган бадал миқдори пулни нималарга сарфласам экан, деб ўйлантириб қўяди, деб ҳисоблайман. Мутахассисларни ва ишчиларни бошқа шаҳарлардан ва аҳоли пунктларидан таклиф қилишга сарфласаммикан ёки ўз ҳамшаҳарларимиздан қабул қилиб, кадрлар тайёрлашга сарфласаммикан, деб ўйлайдиган бўлишади. Ўйлайманки, ҳар жиҳатдан иккинчи вариант афзал. Корхона раҳбарлари кам ишчилар сони билан кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот олиш имконини берувчи фан ва техника ютуқларини жорий этиш ҳисобига ишлаб чиқаришни такомиллаштиришдан, яъни ишлаб чиқаришни чин маънода интенсивлаштиришдан кўпроқ манфаатдор бўлишади, деб тахмин қилиш мумкин. Бошқа шаҳарлик ходимни ишга қабул қилиш учун бадалнинг жорий этилиши хўжалик юритишнинг экстенсив усуллари йўлига қўйилган жиддий ғов бўлади, деб ҳисоблайман.

— 16.162 сўмдан иборат бадал миқдори нималардан таркиб топди?

— «ТашНИИПИгенплан» институти ечимларига мувофиқ Тошкент шаҳри комплекс қурилиши ҳар квадрат метр умумий уй-жой майдонининг таннархи асосланган равишда ҳисоблаб чиқилган. Ана шу ҳисоб-китобларга кўра умумий уй-жой майдонининг бир квадрат метри 520 сўм туради. Бу рақам бир квадрат метр фойдали уй-жой майдонининг қиймати — 262 сўм ва ана шу квадрат метрга тўғри келадиган инженерлик жиҳозлари қиймати — 258 сўмдан таркиб топган. Инженерлик жиҳозлари қийматига транспорт тармоқлари ва иншоотлар, ободонлаштириш харажатларининг улуши — 99 сўм, социал ва маданий мақсадлар учун мўлжалланган объектлар харажатининг улуши — 74,6 сўм; қурилиш индустриясига харажатлар улуши — 84,4 сўм киради.

Оилавийлик коэффициенти 4,2 киши, оиланинг икки аъзоси меҳнат қилади, деб қабул қилинса, қабул қилинган бошқа шаҳарлик ҳар бир ходим учун шаҳар бюджетига қўшиладиган бир йўла бадал миқдори 520х2, 1х14, 8-16.162 сўмни ташкил этади. Бунда 14,8 уй-жой майдони билан таъминланганлик норматив кўрсаткичидир. Ушбу иқтисодий усулнинг корхона ва ташкилотларга нисбатан қўлланилишини Тошкентга бошқа шаҳарликларнинг кўчиб келишига барҳам беришга интилиш эмас, аҳоли тўғрисидаги ғамхўрликни идоралар ва Советлар ўртасида адолатли тақсимлаш тақозо этади. Агар бирор ходим чиндан ҳам зарур бўлса корхона ёки идора бунинг учун албатта маблағ топа олади.

— Шаҳар Совети ижроия комитети шу хилдаги бадалларни белгилаган бошқа шаҳарлар ҳам борми?

— Ҳа, бор. Бу борада биз ташаббускор эмасмиз. Шу ҳақда бир неча йил муқаддам ўйлаган бўлсак ҳам, журъатимиз етишмаган эди. Киев шаҳрининг корхоналари таклиф этилган бошқа шаҳарлик ҳар бир ходим учун 12.400 сўм бадал тўлайди. Ленинградда бу бадал миқдори 13 минг сўмни, Ригада 17 минг сўмни ташкил этади. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети улардан ўрнак олди, холос.

Қабул қилинган қарор Тошкент шаҳар Советининг навбатдаги сессияси муҳокамасига ҳавола этилади. Бу бошқа шаҳарликларни жалб этишда тартиб ўрнатилишига, улар учун амалдаги нормаларга мувофиқ социал шарт-шароитлар яратилишига хизмат қилади.

Суҳбатни В. АРКАДЬЕВ ёзиб олди.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Қардошлик қонуни билан

Биздан кўнглингиз тўқ бўлсин

Степанакерт меҳнаткашлари яна ўз иш жойларига бораётганликлари тўғрисидаги хабар Ўзбекистон енгил саноатининг катта корхоналаридан бири — Фарғона пиллакашлик фабрикасида хурсандчилик билан қабул қилинди. Бугун фабрика коллективи 26 Боку комиссари номли Қорабоғ шойи комбинатига 1,3 тонна биринчи сорт хом ипак ортиб жўнатди.

Шу йил қорабоғлик ипакчилар фарғоналикларга биринчи марта хом ипак буюрдилар. Шерикларини ноумид қилмаслик учун бу ерда 1 январдан бошлаб Степанакертга атаб 5,2 тонна — йиллик буюртманинг учдан бир қисми миқдорида хом ипак тайёрланди. Бу маҳсулотнинг ҳаммаси юксак баҳо олди.

— Тоғлик Қорабоғ ҳаёти нормал изга тушаётганлигидан хурсандмиз, — дейди фабрика ишчиси Султоной опа. Яхши ният бу ерда, Фарғонада ҳамиша қўллаб-қувватланишини қардошларимиз — арманлар ва озарбайжонлар, барча миллат меҳнаткашлари билиб қўйсинлар. Кейинги ҳафталарда йўл қўйилган қолоқлик ўрнини тезда тўлдириб олишингизга ишонамиз. Бунинг учун сизлар билан бирга ҳамма ишларни қиляпмиз. Ахир, биз бир она — Советлар Ватанининг фарзандларимизку!

Ёш пойгачилар

Наманганда касаба союзлари Бутуниттифоқ кўнгилли физкультура ва спорт жамияти уюштирган ёшлар, ўсмирлар ҳамда қизларнинг шосседа велосипед пойгаси бўйича ўтказилган мусобақалари ниҳоясига етди. Мусобақада қатнашган 215 кишининг 5 таси мастерликка номзод нормасини бажарди.

10 та оралиқ финиши бўлган 36 километрлик критериумда тожикистонлик Виталий Степанов ўсмирлар ўртасида энг яхши натижага эришди. У 34 очкони қўлга киритиб, рақибларидан анча ўзиб кетди. Иккинчи совриндор — қирғизистонлик спортчи Сергей Василенко 27 очко олганини айтиш кифоя.

Ўсмирлар ва қизлар ўртасида ўтказилган критериумда тожикистонлик спортчилар Дмитрий Кравцов ва Гуля Фаткулина ҳам карвонбошилик қилдилар.

20 километрлик масофада группа пойгасида ёшлар ҳамда ўсмирлар биргаликда мусобақалашдилар. Мусобақада қирғизистонлик пойгачи Андрей Сушков ғалаба қозонди. У вақт пойгаси мусобақаларининг биринчи кунида ҳам энг яхши натижага эришди. Қизлар ўртасида 15 километрлик масофада ўтказилган пойгада эса ўзбекистонлик Зуля Забирова ўрнак кўрсатди.

(ЎзТАГ мухбири).

Хушхабарлар

✦ **Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси физиология институтининг олимлари хлорелладан ўсимлик оқсил моддаларини олишнинг самарали технологиясини ишлаб чиқдилар. Улар мўйна берадиган ҳайвонларнинг озуқа рационидаги гўшт ва балиқни ўсимлик оқсили билан алмаштиришни таклиф қилдилар. Ҳайвонлардан олинган оқсиллар қораўзак ейдиган озуқанинг 25 процентгача бўлган қисмини ташкил этади. Сув ўсимликларидан ажратиб олинган оқсил моддаси тўйимлилик жиҳатидан ҳам, калориялилик жиҳатидан ҳам ундан қолишмайди.**

Тошкент областидаги Бўстонлиқ мўйна ҳайвонлари хўжалигида орттирилган тажриба шуни кўрсатдики, емга ўсимлик оқсили қўшилиши натижасида ҳайвонлар тез ўсадилар. Териларининг сифати ҳам пасаймайди. Ўсимлик оқсилининг қўлланилиши қораўзакларни боқишга кетадиган сарф-харажатларни анча камайтириш, мўйна таннархини арзонлаштириш имконини беради.

✦ Самарқанд архитектура-қурилиш институти олимлари таркибида алиф мойи бўлмаган арзон шпаклевка рецептини тақдим этдилар. Уни тайёрлаш учун олимлар Самарқанд кўн заводининг илгари ёқиб юбориладиган чиқиндиларидан фойдаландилар.

Янги материал таркибида илгариги анъанавий нарсалар — суяк елими ва кир совун йўқ. Бу ана шу янгилик жорий этилган Самарқанддаги 5-қурилиш трестига ҳар тонна шпаклевкадан 280 сўм тежаш имконини беради.

Шуни ҳам айтиш керакки, арзон шпаклевка сифатга ҳеч таъсир қилмайди. Мутахассислар ҳар йили 3 минг тонна шпаклевка сарфланадиган республика қурилиш министрлиги корхоналарида ана шу янгиликни қўллаш натижасида миллионлаб сўм пул тежалишини ҳисоблаб чиқдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

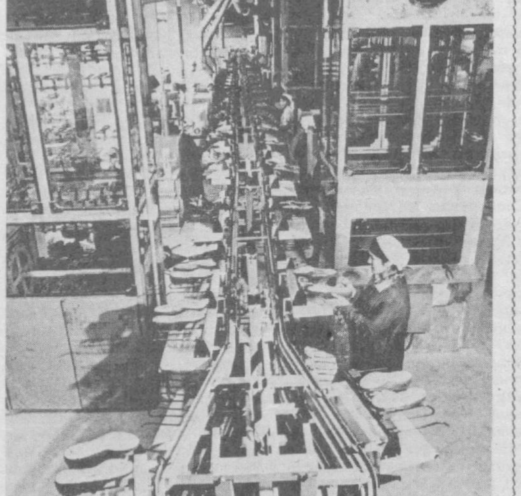

Наманган областининг Тошбулоқ марказида кекса кишилар учун пойабзаллар тикиш бўйича республикада тўнғич фабрика очилди. У йилига эркак ва аёлларнинг 700 минг жуфт пойабзалини тикиш қувватига эга. Москвалик мутахассислар иштирокида яратилган замонавий, қулай пойабзаллар ишлаб чиқариляпти.

СУРАТДА: тикув цехида.

А. Ковтун фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Ия, наҳотки?!.

Кўчамиздаги «зилзила»

Тошкент шаҳар Киров районида Батумская кўчаси бор. Бундан уч йил муқаддам кўчани бироз кенгайтириб, асфальт ётқизиб чиройли этиб кетишган эди. Йўлсозларга ҳаммамиз сидқидилдан раҳматларимизни айтган эдик. Кўп ўтмай, яъни 1987 йилнинг август ойига келиб, кўчамизни яна қазишга тушишди. Билсак канализация ўтадиган бўлибди. Яна хурсанд бўлдик. Кўчани қазишиб, икки ёнга тупроғини уйиб анча вақт ташлаб қўйишди. Автобус ўтади, икки ёнга чанг пуркайди. Оғир-енгил машиналар ўтади, тўзон кўтарилади. Шундай қилиб чанг ютиб чиқдик. Ниҳоят йўл тузатувчилар келиб қолишди. Қувончимизнинг ниҳояси йўқ, уларга умид кўзини тикдик.

Лекин қўл учида бажарилган ишнинг чуви чиқди. Тузатиб кетилган жойлар чўкиб кўчада ўра, ўйдим-чуқур жойлар пайдо бўлди. Чангдан озор чекканимиз ҳолва экан, энди йўлдан ўтаётган оғир-енгил машиналарнинг ғилдираги чуқурга ҳар тушганида ер қимирлаб «зилзила» пайдо бўлади. Уйларнинг шифтлари титраб, қандиллар соат кафгиридек бошини сарак-сарак қилиб тинмайди.

Ҳурматли редакция! Сендан зорланиб илтимос қиламиз. Нажот қўлингни чўзиб бизга ёрдам бер. Батумская кўчамизга ҳам сон тегиб баҳор айёмларида дарахтларимиз яшил либосга бурkансинлар, япроқлари яшнасин, чангга бурканиб лохас бўлмасин. Бизнинг ҳам қулоқларимиз қоматга келмай, асабимиз бузилмай, ҳар машина ўтганда «зилзила»дан чўчимай яшайлик. Асфальт ямоқчилар эса кўчамизга бир келиб-кетсин!!

Кўча аҳли номидан: САЙЁР, шоир.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

Телетайп лентасидан

◆ **СОФИЯ. Софиядаги Совет фани ва маданияти уйи бу ерга келувчи кўплаб кишиларни жозибали ва афсонавий ёрқин космик манзара билан кутиб олди. Бу ерда Жаҳон авиация ва космонавтика куни арафасида «Космос ва Тинчлик» кўргазмаси очилди. Болгариялик санъат шинавандалари эътиборига Россия Федерациясининг 46 нафар рассоми яратган 80 га яқин рангтасвир ва графика асарлари тақдим этилди. Болгарияликлар биринчи марта космонавт учувчи Алексей Леонов асарлари билан танишиш имкониятига эга бўлдилар.**

Кўргазма номининг ўзи ер атрофидаги фазо тинч тадқиқотлар майдони, инсоният ақл-заковатининг бунёдкорлик ишлари соҳаси бўлиши зарурлигини, у ерда оммавий қирғин қуролларига, ер юзидаги цивилизацияга хавф солувчи «самовий урушлар» шарпасига ўрин бўлмаслиги лозимлигини кўрсатиб турибди.

◆ ЛОНДОН. Бу ерда Совет—Англия давра суҳбати мажлиси бўлиб ўтди. Бу — жаҳон тараққиёти ҳамда турли соҳаларда икки томонлама алоқаларни мустаҳкамлаш проблемалари юзасидан икки мамлакат таниқли олимларининг анъанавий фикрлашиб олишидир. Бундай учрашув 1975 йилдан бошлаб СССР ва Буюк Британияда навбати билан мунтазам ўтказилмоқда, учрашув Совет — Британия ҳамкорлигини ривожлантиришнинг фойдали ва истиқболли йўналишига айланди.

Учрашув қатнашчилари ғоят хилма-хил масалаларни, шу жумладан икки томонлама муносабатларнинг аҳволи ва уни ривожлантириш истиқболларини, Европа қитъасида ва дунёда ишларнинг сиёсий ва ҳарбий-стратегик аҳволини, регионал можаролар муаммосини ва уларни ҳал этиш йўлларини, қуролсизланиш ва кескинликни юмшатиш истиқболларини ҳамда бошқа масалаларни муҳокама қиладилар.

◆ **БОНН. «Саарбергверк АГ» концерни раҳбарлиги 1995 йилга қадар Саарда жойлашган шахталарнинг учдан бир қисмини ёпиб қўйиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бунинг натижасида 5 минг иш жойи тугатилади, ана шу федерал ўлкадаги ҳар тўрт нафар шахтёрдан бири ишсиз қолади. Қолган шахталарда ҳам кўмир қазиб чиқаришнинг нормалари қаттиқ белгилаб қўйилади, кўмир қазиб чиқариш йилига 1 миллион тонна камайтирилади.**

Иқтисодчиларнинг фикрига қараганда, бу тармоқдаги оғир аҳвол металлургия саноатидаги кризис билан бевосита боғлиқдир. Металлургия саноатида ҳам пўлатга эҳтиёж камайганлиги ва жаҳон бозорида рақобат кучайиб кетганлиги сабабли ишлаб чиқаришни қисқартириш ва кўплаб одамларни ишдан бўшатиш режалаштирилган. Корхона эгалари Рур районидаги «Рейнхаузен штальверке» металлургия заводини мўлжалга олиб турибдилар. Бу корхона яқин орада ёпиб қўйилади, бинолар ва завод иншоотлари бузиб ташланади. «Крупп» концерни эгаларининг бу иши оқибатида 6 минг нафардан кўпроқ пўлат эритувчи ишдан маҳрум бўлади.

◆ ДАМАШҚ. Исроил босиб олган Иордан дарёси Ғарбий соҳили ва Ғазо минтақаси территорияларида қўзғолон бошланган пайтдан буён тўрт минг саккиз юз фаластинлик Исроил турмаларига ва қамоқ лагерларига ташланди. Исроил армияси бош штаби бошлиғининг ўринбосари Иегуд Барак Исроил радиоси мухбири билан суҳбатда ана шу фактни тан олишга мажбур бўлди. САНА агентлиги шу ҳақда хабар қилди. Ана шу Исроил генерали резервдаги кўп кишилар ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилишини, улар босиб олинган территорияларда хизмат ўташларини ҳам айтди.

◆ **БУЭНОС-АЙРЕС. Бу ерда очилган «Олимлар, тинчлик ва қуролсизланиш» халқаро симпозиуми қатнашчилари тинчлик учун, қуролланиш пойгасининг, космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш учун, ядро синовларини бутунлай тўхтатиш учун курашда олимларнинг роли ва ўрнини ҳамда бошқа жуда кўп масалаларни муҳокама қиладилар.**

Буэнос-Айрес университетида ўтказилаётган симпозиумда дунёдаги 13 мамлакатдан, шу жумладан СССР, АҚШ, Польша, Италия ва Франциядан келган олимлар қатнашмоқдалар.

Объективда — Япония

Ҳар йили Япониянинг Осима шаҳрида кўркам фестиваль ўтказилади. Унда шаҳарнинг деярли бутун аҳолиси, мамлакатнинг турли бурчакларидан ва чет эллардан келган кўпсонли меҳмонлар иштирок этадилар. Мазкур фестиваль шу атрофда кўплаб ўсувчи доимо яшил камелия бутасига бағишланган. Фестиваль доирасида балиқ овловчилар мусобақаси, гулчилар конкурси ташкил этилади, «Осима гўзали» сайланади. Фестиваль бир неча босқичдан иборат бўлиб, март ойининг ўрталаригача ўтказилади. Айни шу пайтга келиб камелия гуллай бошлайди.

СУРАТДА: фестивалнинг анъанавий парадида қатнашаётган хотин-қизлар.

Жапан пресс — ТАСС фотоси.

КАЛЕЙДОСКОП

БАРОМЕТРЛАР МУЗЕЙИ

Ушбу хусусий музей Голландиянинг Утрехт шаҳри яқинидаги Маартенсдик қишлоғида жойлашган. Шу нарса диққатга сазоворки, барометрлар коллекциясини — ҳозир унда 180 та турли-туман конструкциядаги приборлар мавжуд — музейнинг ҳозирги эгаси Берт Боллнинг аждодлари XVIII асрдан бошлаб йиға бошлашган. Болл оиласининг фахри бўлмиш энг катта барометрнинг баландлиги 12 метрга тенг, деб ҳикоя қилади «Эхо» (БХР) ҳафтаномаси.

МАНА БУНИ ХОЛИС ХИЗМАТ ДЕСА БЎЛАДИ!

Мичиган штатининг Девит шаҳрида истиқомат қилувчи Келли Тереллнинг «Шевроле» маркали автомобилини ўғирлаб кетишганди. Полиция машинани қидириб тополмади, аммо орадан икки ой ўтгач ўғрининг ўзи унинг эгасига қўнғироқ қилиб қолди. У саросимада қолган Келлининг машинани расво ҳолда сақлаганлиги учун роса таъзирини бериб, уни қаердан топиши мумкинлигини маълум қилган. Эгаси машинани кўрсатилган жойдан топган, аммо уни таниёлмай қолган: «Шевроле» яхшилаб созланган ва бўялган эди... Путури кетган автомобиль худди янгидек ярқирарди, деб хабар беради Югославияда чиқадиган «Политикин забавник» журнали.

УЛЬТРАТОВУШ ЁРДАМИДА

Бу йил Америка Қўшма Штатларининг ўнта клиникасида ўт пуфагидаги тошларни емиришнинг янги усули синовдан ўтказила бошланади. Бу усул тўлқин зарбидан фойдаланишга асосланган. Шу билан бирга ўт пуфагидаги тошлар рентген ёрдамида эмас, ультратовуш ёрдамида аниқланади.

ТУЗАТИШ

Газетанинг 12 апрель сонида 4-бет, 4-устун юқоридан биринчи абзацнинг пастдан 1—9-қаторлари қуйидагича ўқилсин: «чиқишимиз керак. Бу жиҳатдан ТошДУ ўзбек тили ва адабиёти факультети, «Ўзбекистон адабиёти ва санъати», «Шарқ юлдузи», «Звезда Востока» редакциялари, бошқа ижтимоий, сиёсий ва адабий-бадиий журналлар ўз ишларини жиддий қайта кўриб чиқишлари лозим».

Коммунарлар қўшиғи

Ҳозир, орадан ўнлаб йиллар ўтганидан сўнг, гражданлар уруши қўшиқларидан қайси бири олдинроқ, қайси бири кейинроқ пайдо бўлганлигини айтиш қийин. Ҳар қанча урингандa ҳам ана шу қўшиқларнинг сонини тахминан ҳисоблаб чиқиш, уларнинг қаерда кенгроқ ёйилганлигини харитада кўрсатиб бериш амри-маҳол.

Бошқа бир нарса — оч-яланғоч, касалликлар авж олган ёш Совет республикасида одамларнинг қўшиқ басталаб, куйлаганлиги ажаблантиради! Қизил Армияда ҳатто ўзига хос «қўшиқчилар ҳаракати» пайдо бўлди. Қўшиқ ижоди шу қадар кенг қулоч ёйган эдики, республика Революцион Ҳарбий Кенгашининг буйруғи билан ана шу Кенгаш Сиёсий бошқармаси ҳузурида алоҳида бюро ташкил этилди. Бюро репертуарларни танлаш, музика ходимларини тайёрлаш, армияни чолғу асбоблари ва нота қоғозлари билан таъминлаш билан шуғулланарди.

Натижада, пролетар полкларининг жанговар руҳини кўтарувчи, қизил аскарлар қалбида ғалабага ишонч уйғотувчи, янги қўшиқлар пайдо бўлди. Гражданлар урушининг барча фронтларида, шу жумладан Туркистон фронтида ҳам куйланган «Марш Буденного», «Смело мы в бой пойдем», «Красная Армия всех сильней» ва бошқа ўнлаб қўшиқлар шулар жумласидандир.

Бугун биз ҳикоя қилаётган «Песня Коммуны» («Коммуна қўшиғи»)ни Қизил Армия жангчилари 1918 йилдаёқ куйлай бошлаган энг дастлабки қўшиқлар қаторига дадил қўшиш мумкин.

...Нева дарёси ва шаҳар кварталлари узра қалин туман ястаниб ётган ўша куни эрталаб Петроградда чиқадиган «Красная звезда» газетасининг ходимлари навбатдаги сон материалларини муҳокама қилиш учун одатдагидек «летучка»га йиғилишди. Ана шундагина тонг саҳарда жанговар ҳаракат районидан қайтган Василий Князевнинг ниҳоятда ҳаяжонланаётганлигини кўпчилик пайқади. Уни бундай аҳволда биринчи марта кўриб туришган эди: у ниҳоятда жиддий, пешонасини чуқур ажинлар босган, ҳамкасбларининг саволларига узуқ-юлуқ жавоб қайтарар эди.

Редакция шоири нега ўзини қўйишга жой тополмаяпти, уни нималар ҳаяжонлантирмоқда! Маълум бўлишича, оқ гвардиячилардан тозаланган қишлоқдаги бир манзара унинг кўз олдидан кетмаётган экан. Ўша ерда у қийнаб ўлдирилган ёш жангчиларнинг мурдаларини кўрган, пистирмага дуч келган тўрт нафар комсомол йигитнинг жасорати ҳақидаги ҳикояни эшитган экан. Улар сўнгги ўқ қолгунича жанг қилишган, аммо душманга таслим бўлишмаган экан...

Мана энди шошилинч равишда материал тайёрлаш керак бўлган бир пайтда иш ҳеч ковушмас эди... Комсомолларни дафн этиш манзараси хотирадаги бошқа бир манзарани — соддадиллик билан адолатга ишонган, меҳнаткаш халқнинг машаққатли турмуш кечираётганлигидан шикоят қилиш мақсадида подшо ҳузурига йўл олган қуролсиз намойишчиларнинг ўққа тутилиш манзарасини жонлантирди. «Қонли якшанба»даги шафқатсиз ўч олиш 18 ёшли студент В. Князевни саросимага солганди. 1907 йил 9 январда у революцион кураш йўлига қадам қўйди...

Газета редактори шоширар, хаёлга эса биророрта ҳам мисра келмас эди. Қаердадир эшитилган «Биз қул эмас! Қул эмасмиз биз!» сўзлари мияни пармалар эди. Тўхта! Бу фикр чақмоқдек чақнади, аммо Василий «Коммунарлар асло қул бўлмайди!» деган сўзларни ёзишга улгурди. Нима бу — сарлавҳами ёки... Фикри такрор-такрор ҳалок бўлган жангчиларга қайтар, қўллари тиним билмай ёзар эди... Ёзиб бўлгач ўқиб чиқди — маъқул бўлмади. Ҳалок бўлганлар ҳақида эмас, ҳеч қандай куч буколмайдиган, чекинишга мажбур қилолмайдиган революциянинг барҳаёт ҳимоячилари ҳақида ёзиш лозим. Масалан бундай:

Нас не сломит нужда,
Не согнет нас беда,
Царь кровавый
не властен над нами.
Никогда, никогда,
Никогда, никогда
Коммунары не станут
рабами!

Қўлёзма, тайёр бўлганидан сўнг Князев бутун редакцияни йиғиб, шеърни баланд овоз билан ўқиб берди. Ҳамма қарсак чалиб кутиб олди. Редактор эса «царь кровавый» сўзларини «рок капризный» сўзларига ўзгартириб, шоирнинг қўлини қаттиқ қисдида: «Зудлик билан теришга беринг!» деб буюрди.

Эртаси куни газетани Петроград ҳимоячилари ўқишар, юзлаб жангчилар қўшиқнинг соддагина сўзларини қайта-қайта такрорлашарди:

Коль не хватит солдат,
Старики встанут в ряд,
Станут дети и жены
бороться,
Всяк боец рядовой —
Сын семьи трудовой,
Всяк, в ком сердце
мятежное бьется.

Шеър ўз-ўзидан куйга солишни тақозо этарди. Унинг музикаси 1919 йил қишида ёзилди. Уни ўша пайтда Саратов губернасининг ҳарбий ишлар бўйича комиссариати агитация-оқартув бўлимида ишлаб юрган ўттиз ёшли Александр Митюшин басталади. У артистлар бригадаси сафида Жануби-ғарбий фронтда тез-тез бўлар, жангчилар уни концерт программаларини олиб борувчи ва ижрочи-созанда сифатида билишар эди.

«Коммуна қўшиғи» тезда оммавийлашиб кетди. Навбатдаги концертдаёқ уни тингловчилар қизғин кутиб олишди. Артистлар қаерда ўз маҳоратларини намойиш этишмасин томошабинлар қўшиқнинг қайта-қайта ижро этилишини илтимос қилишарди. Қўшиқ кўпчиликка манзур бўлди, минглаб қизил аскарлар ва ишчилар орқали у бутун мамлакатга тарқалди. Бирорта ҳам митинг, бирорта ҳам партия ёки комсомол йиғилиши ана шу қўшиқсиз ўтмас эди.

Славен красный наш род,
Жив свободный народ,
Все идут под знамена
Коммуны...

Бу асарни Владимир Ильич Ленин ҳам яхши кўрар эди. «Гоҳо унга шеър ўқир эканман, у ойна ортидаги ботаётган қуёшга хаёл суриб тикилиб қоларди, — деб ҳикоя қилади ўз эсдаликларида Н. К. Крупская. — «Ҳеч қачон коммунарлар қул бўлишмайди» сўзлари билан тугайдиган шеърни эслайман. Ўқийсану бамисоли Ильичга қасамёд қилгандек — революциянинг бирорта ҳам ғалабасини ҳеч қачон, ҳеч қачон бой бермаймиз, деб такрорлайсан».

Бу қўшиқни М. В. Фрунзе қўмондонлигида интервентлар ва оқ гвардиячилар қўшинларини қийратган жангчилар ҳам яхши билишар эди: қўшиқ сувсиз саҳроларда ҳам, қор босган тик тоғ довонларида ҳам янграрди. У зафар марши каби қизил байроқли полклар ва эскадронларни қўҳна Бухоро, Самарқанд, Қўқон кўчалари бўйлаб кузатиб борарди...

Агар бизнинг кунимизгача етиб келган халқ ўртасидаги гапларга ишонадиган бўлсак, осиповчилар қўзғолони вақтида «Коммуна қўшиғи» Тошкент қалъаси ертўласидан ҳам эшитилиб турган. Ана шу қалъа қалин деворлари ортида ўлимга маҳкум этилган большевиклар азоб чекиб ётарди...

Гражданлар уруши тугаб, орадан кўп йиллар ўтгач А. С. Митюшин шундай деб ҳикоя қилган эди:

— Ушбу қўшиқ қандай йўллар ва воситалар ёрдамида ўша йиллар халқ ўртасида жуда тез кенг тарқалганлигини изоҳлаб беролмайсизми! деб мендан тез-тез сўрашади. Ҳа, баъзан қўшиқ чиндан ҳам қуш каби парвоз қилади. Бу унинг муаллифи учун чинакам бахт... У басталанади-ю, узоқ-яқин манзиллар бўйлаб парвоз қилади. Энди у сенинг ҳукмингда эмас. Ортидан бахтиёр кузатиб қоласан, холос: ахир у сен басталаган қўшиқ!

Улуғ Ватан уруши йиллари Тошкентга эвакуация қилинган ленинградликлар билан дўст тутинган тошкентлик кекса авлод вакилларига А. С. Митюшиннинг номи яхши маълум. Унинг ўзи ҳам Ленинград ва Тошкент музикачилари ўртасидаги анъанавий дўстликни юксак қадрларди. «Коммуна қўшиғи» туғилган Нева бўйидаги шаҳарда у урушдан сўнг турли оркестрларнинг дирижёри бўлиб ишлаган, «Современник» театрида музика соҳаси бўйича мудирлик қилган, радио эшиттиришлари учун, Қизил байроқли Болтиқ денгизи флотининг ансамбли учун музика басталаган. Ўзининг сўнгги асарини ҳам шу ерда 1961 йилда ёзган...

Аммо гражданлар урушининг суронли йиллари ҳаётга йўлланма олган, жиддий синовлардан ўтган «Коммуна қўшиғи» бугун ҳам телевизор экрани ва радио орқали янграмоқда, энг яхши хор коллективлари, айниқса ёшлар коллективларининг репертуаридан муносиб ўрин эгаллаб турибди. Бу тасодифий эмас: чунки қўшиқ Ленин комсомолининг тенгдошидир!

Владимир ДЕМЕНТЬЕВ.

Ҳикматлар талқини

Ғаминг ошса, дарё ёқала,
Шодлик ошса, мозор орала!

Киши ҳаётда гоҳида ғамгину гоҳи шодмон бўлиши бор. Унисида ғам гирдобига чўкма, бунисида сармаст ҳам бўлиб кетма. Яхшиси, ғаминг ошганда дарё бўйига бор-да, сувга боқ, шунда оқар сув ўзи билан бирга ғамингни ҳам ола кетади, кайфиятинг ҳам жойига тушади.

Оби ҳаётдаги қудрат туфайли либосимиз чангигина эмас, дилимиз ғубори ҳам тозаланаверади.

Ўша байтнинг иккинчи мисраси эса, Саъдий айтган мана шу байтни эслатади:

Ўтганлар ибратли сўзларин ёд эт,
Ўтганлар ёди-ла дилингни шод эт!

Қабристон оралаб, марҳумлар ёди оғушида бўлсанг, шодлик сармастлиги ҳам мўътадиллашиб қолади.

Аслида ўтган азизлар йил бўйи, кечакундуз эсланади, ҳар йили март охирида тантанавор тарзда бажо келтирилаётган умумхалқ ёдномаси эса бунинг чўққисидир.

Мана бу байтлар ҳам, ўша байт моҳиятини қувватлаб келади:

Ҳамроз олам шиддатидин ҳовруқма,
Топгунг шифо, Комило, ошуқма!
Кунинг қаро бўлса, кўнглингни бузма,
Ёруғ кун туғилар, қаро тундин сўнг!

Хуллас, меҳнату ташвиш, ғам чекиб роҳатга ва ранж тортибгина ганжга эришаркансан, шодликда ўзни унутишу, ғамда чўкишлик на ҳожат? Ахир:

Роҳат — меҳнат остида,
Ганж — ранж тубида

дегани ҳам шунга даъват эмасми?

Ражаб ЖУМАНИЁЗОВ,
ТошДУ доценти.

Янгича анъаналар—ҳаётимиз кўрки

Маросим маданияти

Халқлар ҳаётида минг йиллар давомида эзгу ниятлар ва самимий интилишларни ифода қилувчи урф-одат, анъаналар юзага келган. Шулардан бири никоҳ маросими бўлса, иккинчиси чақалоққа исм қўйишдир.

Ҳозирги қайта қуриш ва жадаллаштириш даврида халқ маънавий ҳаётида чуқур ўрин эгаллаган бу урф-одатлар ва анъаналарнинг аҳамияти катта бўлмоқда. Яқинда Ўзбекистон ССР Юстиция министрлиги Тошкентда «Никоҳ ва исм қўйиш маросими» республика конкурсини ўтказди. Конкурсда Қорақалпоғистон АССР ҳамда республикамиз область ва шаҳарларидан келган ЗАГС ходимлари қатнашдилар.

Янги келин-куёвни табриклаш ва чақалоққа исм қўйиш маросимини олиб боришда ЗАГС ходимлари ўзларини тута билишлари конкурс шартларининг асосини ташкил этди.

Конкурсда никоҳ маросимини ўтказиш бўйича Андижон область ЗАГС ходими О. Отабоева, Тошкент шаҳар ЗАГС ходими Ю. Хўжаева, Фарғона область ЗАГС ходими Д. Абдураҳмонова, чақалоққа исм қўйиш маросимида эса Тошкент шаҳар Октябрь райони ЗАГС ходими Т. Абрамова ҳамда Тошкент область Чиноз район ЗАГС ходими М. Ғаффорова ғолибликни қўлга киритдилар.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ССР Юстиция министрлиги ва Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги вакилларидан иборат жюри аъзолари конкурс ғолибларига «Мақтов ёрлиғи» топширдилар.

Мавлуда ҒАФУРОВА.

Гир айланиб ўйнаймиз,
Бахтимизни куйлаймиз.

М. Назаров фотоэтюди.

Бола бошидан...

Бола тарбияси ҳақида қанча гапирилса, шунча оз. Лекин болага ҳадеб насиҳатбозлик қилавериш ҳам унинг тарбиясига салбий таъсир этиши мумкин. Биз бу ҳақда сўз юритганда албатта «Қуш уясида кўрганини қилади» деган мақол эсимизга тушади. Чунки бола ёшлигида ниманики ўрганса, энг аввало ўз хонадонида ота-онасидан олади. Айниқса у ака, опа, хола, амаки, аммаларидан кўп нарсаларни билиб олади. Шунингдек болага маҳалла-кўйнинг, боғча, мактаб ҳамда ўқитувчиларнинг таъсири беқиёсдир. Хуллас, боланинг балоғатга етишида атроф-муҳитнинг — одамларнинг роли катта бўлади. Буларнинг энг асосийси ота билан онадир. Бола уларнинг юриш-туриши, кишилар билан муомаласини, одобларини тезда ўрганади ва уни амалда қўллай бошлайди. Бу борада она тарбияси алоҳида аҳамиятга эга ва унинг шахсий характери, хулқи-атвори, ўзини тута билиши, оилага муҳаббати, садоқати, фарзандларга меҳрибонлиги ҳамда шунга ўхшаш хислатлари болада ўчмас из қолдиради. Қизларда эса бу нарса янада равшанроқ кўзга ташланади...

Яқинда бир воқеанинг гувоҳи бўлдим. Троллейбусда бир йигит билан қиз орқа эшик ёнида гўё ўзларидан бошқа одам йўқдек ёқимсиз қилиқлар қилиб боришарди. У қизнинг қўлидан ушлаб олгани етмагандек, боласини эркалаётган мушукдек, юз-кўзини ялар, ўпар, турли бачкана қилиқлари билан йўловчиларнинг ғазабини қўзғатар эди. Аммо унга бирор киши «Ўзингни сал тутиб олсангчи, ҳой йигит! Ҳеч бўлмаса кексаларни, ёш болаларни ҳурмат қилсанг-чи...» деёлмасди. Чунки бизда «Ўзингни бил, ўзгани қўй» шиори ҳар бир киши онгига шунчалик чуқур сингиб кетганки, гўё бу ердаги одамлар бошқа юртдан келгандек...

Шу пайт орқа эшикдан бир келинчак чиқди-да, уларни кўриб уялди шекилли, ўртароққа юриб кетди. Ёнимда ўтирган ўрта ёшлардаги рус аёл ўзини тутиб туролмади. Нафратланганидан у ҳам ўрнидан туриб олдинга юрди. Нима бўлса бўлди, дедим-да ҳалиги йигитни чақирдим.

— Гапираверинг, — деди менга ўдағайлаб у.

— Буёққа келиб ўтиринг, жой бор.

— Ҳозир тушамиз, раҳмат, — деди у бироз шаштидан тушиб.

— Илтимос, бир оғиз гапим бор эди.

У менга яқинлашди-да, ёнимдаги бўш жойга ўтирди ва «Хўш?» деди.

— Қаерда ишлайсиз? — сўрадим ундан.

Кўринишидан, гап-сўзидан тошкентликка ўхшамасди. Бунинг менга аҳамияти ҳам йўқ эди. Шунинг учун иш жойини сўрайвердим.

— Агрегат заводида.
— Ота-онангиз борми?
— Бор.
— Синглингиз ёки опангиз-чи?
— Бор.
— Синглингиз билан бир йигит катта кўчада ёки мана шунақа сизга ўхшаб одамлар орасида одобсизлик қилса нима қилардингиз?
— ...
— Ҳозир шу қизнинг дадаси ёки акаси троллейбусга чиқиб қолса нима бўлишини тасаввур қиласизми?
— Ҳа...

У ўрнидан турди-да «Кечирасиз, раҳмат...» дея қизни етаклаб Революция хиёбони бекатида тушиб қолди.

Бундай воқеани ҳар куни, ҳар соатда: автобусда, трамвай ва троллейбусда ҳамда истироҳат боғи ва хиёбонларда ҳам учратиш мумкин. Лекин бирор киши бундай ахлоқсизликни кўриб, уни тартибга чақиришни негадир ўзига эп кўрмайдими, ёки хоҳламайдими ишқилиб «лом-мим» демайди. Агар аҳвол шундай бораверса, охири нима бўлади? Кейин кўчаларда ўғил-қизларимизни, опа-сингилларимизни олиб юролмайдиган бўлиб қоламиз-ку.

«Сеники, меники» деб фақат ўзимизнинг фарзандимизни ўйласак хато қилган бўламиз. Яна шуни айтиб ўтиш ҳам керакки, айримлар кўчадаги баъзи безорилар билан фақат милиция ходимлари шуғулланишади, бу уларнинг вазифаси, деб бирор ҳодиса бўлиб қолса дарров милиция қидириб қоладилар. Ахир биринчи навбатда ўзимиз хушёр бўлишимиз керакку!

Ҳа, бола азиз, одоби ундан азиз. Демак одобли фарзанд ўстириш учун фақат ота-онанинг меҳнати, ҳаракати етарли эмас экан. Унга ҳамманинг — маҳалла аҳли, мактаб, боғча ва кенг жамоатчилик меҳнати сингсагина у эл-юртга, Ватанига садоқатли, одамлар, ота-она, қариндош уруғлари қадрига етадиган бир инсон бўлиб етишиши мумкин. Шу ўринда Хусрав Деҳлавийнинг ушбу сўзларини ёдга олиш айни муддаодир:

Ёмон нафсингни одобга
ғулом қил,
Одобсизни одобинг бирла
ром қил.

Маҳмуд ИБРОҲИМОВ,
СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

Бу гулшан ичраки йўқтур
бақо гулига сабот,
Ажаб саодат эрур
чиқса яхшилик била от.

Алишер НАВОИЙ.

Оила — жамиятнинг кичик ячейкаси ҳисобланиб, унинг мустаҳкамлигида хислати каттадир.

Мамлакатимизда оилаларни мустаҳкамлаш учун юридик, социал ва ахлоқий муҳит яратилган бўлиб, уларни тобора жипслаштириш омиллари амалга ошмоқда.

«Оила — деган эди буюк педагог А. С. Макаренко, — инсон ҳаётига тўкислик бағишлайди, оила бахт келтиради, лекин ҳар бир оила, айниқса, социалистик жамиятдаги оила, энг аввало, давлат аҳамиятига эга бўлган қутлуғ ишдир».

Демак, оила аъзолари ҳам ушбу муқаддас ячейкани мустаҳкамлашлари, уни ҳар томонлама такомиллаштиришлари даркор. Оила аъзоларининг турмуш машаққатларини тенг бажаришлиги тақозо этилади. Шунинг учун оила аъзоларидан зийраклик, ақл-фаросат, заковатли бўлиш талаб этилади.

Оилада соғлом шароит бўлса, етук фарзандлар вояга етади, кўнгилхушлик, хурсандчиликнинг илиқ шабадалари эсиб, кайфиятни чоғ қилади. Кишини иш фаолияти ҳам мазмунли ва мароқли ўтади. Оиладаги тотувлик, иноқлик киши асабини мулойимлаштириб, баҳри-дилини очиб юборади. Оилада тинчлик бўлса кўчада фароғат ҳам, роҳат ҳам бўлади. «Оила — жамиятнинг дуру гавҳари» деган эди улуғ француз адиби Виктор Гюго. Ана шу дуру гавҳар қанча мустаҳкам бўлса, покиза бўлса жамият ҳам шунчалик мустаҳкам бўлади.

Наимахон билан Ҳалимжонлар ҳам яхши ният билан оила қурдилар. Дастлабки 4—5 йил ширингина ўтди. Наимахон тўй-томоша, байрам, учрашувларда тенгдошларининг кийиниш, юриш-туришларига қараб ҳавас қилар, гоҳида ўзини қўйишга жой тополмай қоларди.

Турмуш ўртоғи Ҳалимжон илмий текшириш институтида илмий ходим бўлиб ишлайди. Наимахоннинг наздида «Қуриб кетгур диссертация ҳам битақолмайди». Айниқса, тунов куни эрининг синфдоши Одилжон билан учрашувдан кейин анча оилада сан-манга боришди.

Жамият мулки

Одилжон ўрта мактабда ўқиб юрганда Ҳалимжондан паст баҳоларда ўқирди. Мана, бугун машина калитини қўлида ўйнатиб, «Ўтиринглар, олиб бориб қўяман» деб қолди. Унга нисбатан эри жуда ғариб кўриниб кетди кўзига. Ҳатто кийимлари ҳам шалвираб қолганга ўхшайди.

Уйга келгандан кейин Наимахон яна эски дийдиёсини бошлади:

— Кўраяпсизми, одамлар қандай яшаяпти! Сиз ҳам шуларга ўхшасангиз нима қилади?—Наимахон Ҳалимжондан ишини ўзгартиришни талаб қилди.

— Ахир мактабда ўқитувчилик қилсангиз ҳам 300 сўм оласиз-ку, бу қанақа ҳаёт бўлди, топганингиз кўчадан уйга кирмайди, Сизнинг ҳозирги юз сўм маошингизни Одилжонлар бир имо билан топади. Қанақа эрсиз? Оила бошлиғимисиз? Уйга биров келса уяламан, — деди йиғламсираб.

Ҳалимжон босиқлик билан Наимахонга тушунтиришга ҳаракат қилар, аммо оила соҳибасининг «ҳаммасидан тўйдим» деб аюҳаннос солиши муросага йўл қўймасди. Хуллас, оилавий можаро яқин билишлару маҳалла-кўй тилига тушиб қолди.

Шу шароитда Наимахоннинг отаси Салим аканинг ажойиб инсонийлиги қўл келди. Можаронинг асл моҳиятини сўраб-суриштирди, қизига танбеҳ берди:

— Урушдан қайтиб келиб икки йил ҳарбий кийимда мактабларда дарс бериб юрдим. Ҳафтада бир-икки марта иссиқ овқат ер эдик. Онанг шуларга чидаган. Молпарастликни, дабдабабозликни қаердан, кимдан ўргандинг?

Отанинг ҳақгўй, доно маслаҳатлари қизига таъсир қилмасдан қолмади. Дарҳақиқат, бундай ўйлаб кўрилса қўша-қўша болдоқлар, ёқут кўзли узуклар, бойликлар оила бахтини белгиламас экан. Ҳақиқий оилавий бахт иноқликда, бир-бирига бўлган самимий ҳурматда, муҳаббатда.

«Минглаб тасодифлар синовидан ўтадиган эр-хотин муҳаббати, — деб ёзган эди француз адиби Франсуа Мориак, — кундалик оддий ҳодиса бўлишига қарамасдан энг гўзал мўъжизадир».

Эру хотин муносабатида гап кўп. Чунки уларнинг фаолияти оиланинг асосини белгилайди. Агар улар босиқлик, вазминлик билан иш юритсалар нур устига аъло нурдир, ҳаёт ширин, турмуш фаровон бўлади.

Мусақул УСМОНОВ,
Халқлар дўстлиги орденли Тошкент халқ хўжалиги институти КПСС тарихи кафедрасининг катта ўқитувчиси, тарих фанлари кандидати.

— Мен сенга бир сўз
айтайми, жоним,
Тинглагин, дилбарим,
юрагинг ёниб
Шу олам гувоҳдир,
юрмасман тониб,
Сен бахтли бўласан!
Довонлардан ўтгум сени
етаклаб,
Бошингдан гул сочай
этак-этаклаб,
Хотиринг бўлсин жам:
арслон билакман,
Сен бахтли бўласан!
Ҳаёт сўқмоғида одим от
дадил,
Ҳавас-ла боқсинлар
дарахтлар адл,
Икки қалбдаги муҳаббат
одил:
Сен бахтли бўласан!
Қўлингда гулдаста,
чеҳрангда иқбол,
Оппоқ кўйлагингда
сочларинг тол-тол
Ҳаётимиз кечар бамисли
хаёл:
Сен бахтли бўласан!

Р. Шарипов фотоэтюди.

Шикаста кўнгил

(Қатра)

Каромат холанинг болохонага кўчиб ўтганига бугун 3 ой бўлди. Сандали борлигига қарамай, дераза раҳларидан кираётган муздай эпкин уй ҳавосини анча совутиб юборган эди. Вақт ҳам алламаҳал бўлиб, оғиб бораётган ойнинг шуъласи деразадан Каромат холанинг юзига туша бошлади. «Уф... қачон тонг отади-я...» кўзларига уйқу илинмас, у ёнбошидан бу ёнбошига ағдариларди. Юрагидаги азоб, гиналар уни уйқусизлик касалига йўлиқтириб қўйганди. Кечалари фақат хаёл билан яшайди, улар билан суҳбат қуриб, кўнгли таскин топади. Бугун ҳам у ўтмишини, севикли ёстиқдоши Умарали билан кечган ширин кунларини эслади. Айниқса, ўғли Ўктамжон туғилганда иккаловининг қанчалик севинганини...

У бугунги аҳволга тушаман деб ўйлабдими? Фарзандининг ўзига нисбатан меҳрсиз, бағритош бўлиб ўсиши хаёлига ҳам келмаганди. «Э-э, одамнинг жони темирдан қаттиқ бўларкан». Жигарбандининг дийдорига тўймай Умарали урушда қурбон бўлди. Бу ҳам етмагандай икки қизалоғи ҳам нобуд бўлди. Бор меҳрини яккаю-ёлғиз ҳамроҳи, овунчоғи Ўктамжонига берди. Барча ушалмаган орзу-армонларини ўғли рўёбга чиқарар деб ўйловди. Кечалари иситмаси кўтарилиб инграганда нима қиларини билмай, тун ярмида район касалхонасига олиб борганлари... Қўрқув, чарчаш нималигини билмай, дуч келган жойда, оғир меҳнат бўлса ҳам чидаб, боласини боққанлари... Оғир меҳнатдан чарчаб келгач, кўзлари юмилиб-юмилиб кетишига қарамай боласини бағрига босиб, алла айтиб ухлатгани... учун қаердан, нима топиб келишини ўйлаб ётган тунлари...

Умр шу тахлит ўтди-кетди. Ёши етмишдан ошди, қариди. Энди у йиллар воқеаси худди тушдек... Ўғли мактабни тамомлади. Ўқишга ҳам кирди. Бу вақт ичида у фабрикадан пенсияга чиқди. Ўктамжон барча тенгдошлари қатори Армия хизматига йўл олди. Шунда она ўғлининг Ватан ҳимоясига арзигулик ўғил бўлиб қолганидан қанчалик фахрланганди. Ўктамжон ҳарбий хизматни ўташ даврида фарзанд меҳри, соғинчи ҳовлида ёлғизланиб қолган Каромат холанинг қаддини анча букиб, янада чўп қилиб қўйган эди. Ҳаммасига сабр-бардош топди. «Ўғлим келиб, орзуларим ушалар, бағрим тўлиб қолар» деб икки кўзини йўлга тикканча кеча-кундузларни ўтказди.

Уни уйлантирганда қанчалар севинди, орзуларимга етдим деб ўйлади. Лекин унинг уйига яна аччиқ маломатли кунлар кириб келди. Ўғлининг феъл-атвори ўзгариб қолган, аввалги Ўктамжон эмас эди. Келини олган пулини кийим учун мато олишу тиктиришга, тақинчоғу билакузукларга сарфласа, ўғли мол-дунё орттириш билан банд бўлиб қолди. Ўртадаги меҳр-оқибат аста-секин йўқола борди...

Айниқса, келинининг «Сандалингизнинг сассиқ ҳиди жонимга тегди. Эртадан ҳамма нарсаларингизни болохонага олиб чиқиб ташлашади. Ўша ерда ётасиз. Уйим шундоқ ҳам тўзиб кетди» деган гапига, ўғлининг «Томга бўлса томга-да, шунга ҳам кайфиятингни бузасанми?», деб хотинига ҳамфикр бўлиши унинг суяк-суягига бориб тегди. Шу-шу ўзини бу уйда ёлғиз ҳис қила бошлади. Келини, ҳатто невараларинииям гаплаштирмай қўйди. Уларни ўзи оқ ювиб, оқ тараб, она бермаган меҳрни уларга берганди. Биттагина ўғлига суянчиқлар пайдо бўлганидан севиниб оз бўлса-да, юракдаги дардларини унутишга ҳаракат қилганди. Мана, неваралари ҳам катта бўлишди. Ҳаётда ўз ўринларини топишди, лекин улар ҳам она сўзидан чиқишмайди.

Бугун тонготардан хонадонда байрам. Таажжуб? Нима бўлиши мумкин? Календарь бўйича ҳар қалай байрам куни эмас. Туғилган кун деса на ўғли, ё келини, ёинки невараларининг туғилган куни эмас. Даста-даста гуллар, тоғора-тоғора нарсалар... Магнитофон овози пасайиб, бир аёлнинг ғулдираган овози эшитилди. У Ўктамжонни нима биландир табриклар, гап-сўзлари элас-элас эшитилар эди. Ҳа, ёдига тушди. Кечагина қўшниси Назира хола кўргани чиққанда «Ўғлингиз мартабали одам бўлибди, деб эшитдим», деганди. Демак, ёқлабди-да!

Каромат холанинг кўзларига ёш қалқди. Ахир бу кунни у қанчалик кутганди! «Ўктамим катта одам бўлибди, ишқилиб боши тошдан бўлсин» дея пичирлади у.

Ўктамжон меҳмонларни зиёфат қилиш билан банд. Аммо она билан ҳеч кимнинг иши йўқ. Вақт алламаҳал бўлиб қолган. Меҳмонлар ҳам тарқалишган.

Каромат хола ой шуъласига термулганча хаёл суради. Бугунги кун ҳам ўтди. Умр ўтяпти. Уларга қўшилиб меҳр-оқибат ҳам изсиз йўқолиб боряпти...

Ҳидоят СОТИВОЛДИЕВА.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўқишга марҳамат!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ
ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИ
1988-1989 ўқув йилига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

22-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Замонавий кийимларни моделлаштириш малакасига эга эркаклар, аёллар, болалар кийим-кечаклари тикувчилари.

Ўқиш муддати: 8-синф маълумотига эга бўлганлар учун 3 йил, 10-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 1 йил.

— аёллар ва болаларнинг енгил кўйлакларини тайёрлаш бўйича тикувчи-мотористка.

Ўқиш муддати: 8-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 3 йил, 10-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 6 ой (мазкур ихтисослик бўйича ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида таълим олганлар учун);

— эркаклар, аёллар ва болалар кийимларини тикувчи-мотористка.

Ўқиш муддати: 8-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 2 йил (кечки мактабларнинг 9 ва 10-синфлари кўламида ўрта маълумот олиш билан бирга);

тикувчилик ишлаб чиқариши контролёри.

Ўқиш муддати — 10-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 1 йил.

Ўқишга Совет Армияси сафларида ўз хизмат бурчини ўтаб қайтган ёшлар қабул қилинади, уларга 70 сўм стипендия берилади.

Ўқишга Тошкент шаҳридаги мактабларнинг 8-10 синфларини тамомлаган ўқувчилар ҳам қабул қилинади.

3 йиллик таълим программаси бўйича билим юртини тамомлаганларга касб эгаллагани ва тўлиқ ўрта маълумот олганлиги ҳақида диплом берилади.

8-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар ўқиш даврида бепул форма ва 2 маҳал овқат билан, 10-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия билан таъминланадилар.

6 ойлик таълим группалари ўқувчиларига 70 сўм стипендия тўланади.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида ўтказиладиган практика даврида ўқувчиларга улар ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти берилади.

Таълим даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртига Тошкент шаҳрида пропискада турувчи кишилар қабул қилинади.

Билим юртига ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш шарт: паспорт ёки туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, маълумот ҳақидаги ҳужжат, яшаш жойидан, ота-онасининг ишхонасидан, медицина справкалари, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 60-уй, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг территорияси (2, 9, 17, 24, 51, 60, 72, 89, 57, 65, 156-автобуслар; 2, 3, 22, 25, 28, 16, 29-трамвайлар; 14, 21 троллейбусларнинг «Олой бозори» бекати).

22-ўрта ҳунар-техника билим юртининг филиали — Мавзу кўчаси, 136-уй (Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиалининг территориясида (10, 88, 43, 70, 102-автобуслар; 27-трамвайнинг «Шимолий Олмазор» бекати). Телефонлар: 35-62-41 ёки 48-62-06; ички телефон 2-62 ёки 1-62.

28-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: пойабзал қисмларини бичувчи, заготовка тикувчи, пойабзал тикувчи, слесарь ремонтчи, тайёр маҳсулотларни қабул қилувчи контролёр, модали пойабзал тикувчи, пойабзални қолипловчи ва тикувчи.

10-синфни тамомлаган ўқувчилар ҳар ойда 70 сўм стипендия оладилар, 8-синфни тамомлаган ўқувчилар эса 3 маҳал бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасида ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Ўқиш муддати ҳамма ҳунарлар бўйича 10 ой.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчилар институт ва техникумларга конкурссиз қабул қилинади.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юрти қошида кечки ишчи ёшлар мактаби бор, ҳунар-техника билим юртини тугатган ўқувчилар Тошкентдаги 1-пойабзал фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун маданият саройи ва ундаги туристик, спорт ва ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлайди.

Билим юртида бепул кийим бичиш-тикиш курси бор.

БИТИРГАНЛАРГА ГУВОҲНОМА БЕРИЛАДИ.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) **СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.**

Адрес; Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (2, 3, 6, 14-троллейбуслар; 7э, 11э, 51-автобуслар билан борилади). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

30-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ-ВАГОН РЕМОНТИ ЗАВОДИ УЧУН КЕНГ ПРОФИЛДАГИ ТОКАРЬ-ЧАРХЛОВЧИ, ЭЛЕКТР КЎПРИК КРАНИНИНГ МАШИНИСТИ, ҚОЛИПЛОВЧИ ВА МАШИНАДА ИШЛОВЧИ ҚОЛИПЧИ ИХТИСОСЛАРИ БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАБ БЕРАДИ.

ЎҚИШГА 17,5 ЁШ ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ, 10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР, ШУНИНГДЕК СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДА ЎЗ ХИЗМАТ БУРЧИНИ ЎТАБ ҚАЙТГАН ЁШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 10 ой. Стипендия — 72 сўм. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Саноат асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь, тепловознинг механик қисми ремонти бўйича слесарь, тепловознинг электр қисми ремонти бўйича слесарь ихтисосликлари бўйича.

Ўқиш муддати — 3 йил. Бу ихтисосликлар бўйича ўқишга 15 ва ундан катта ёшдаги 8 синф маълумотига эга бўлган ёшлар қабул қилинади. Ўқишга қабул қилинганлар 3 маҳал овқат, ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртида музика тўгараклари ва тажрибали тренерлар раҳбарлигидаги спорт секциялари ишлаб турибди. Билим юртини битириб чиққанлар темир йўл транспорти ходимларига тааллуқли барча имтиёзлардан, темир йўлда бепул юриш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ариза, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, ота-онасининг иш жойидан, яшаш жойидан справкалар, характеристика, 10 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

МАШҒУЛОТЛАР —1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ, ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5, 26-трамвайлар; 22, 106-автобусларнинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон: 91-14-07.

Баҳор келиши билан борлиқ уйғонди. Шаҳримиздаги гулбоғлар, хиёбонлар — дам олиш масканлари яна гавжумлаша бошлади.

Куни кеча энг сўлим масканлардан бири—Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг истироҳат боғи иш бошлади. Бу ерда ҳамшаҳарларимиз мириқиб ҳордиқ олишлари учун барча шароит муҳайё.

СУРАТДА: боғдаги кўлда.

М. Нуриддинов фотоси.

Куюнчаклик билан ёзилган

«Оналик ва болаликни муҳофаза қилишни бутун чоралар билан ривожлантириш ва такомиллаштириш совет соғлиқни сақлаш системасининг устун йўналиши, деб ҳисоблансин. Аёллар ва болалар учун амбулатория-поликлиника муассасаларининг, туғруқхоналар ва болалар стационарларининг ишини тубдан қайта қуриш, уларнинг профилактик фаолияти даражасини ошириш, соғлом турмуш тарзини пропаганда қилишни кучайтириш зарур. Касалликларнинг олдини олишни таъминлаш ҳамда ёш авлоднинг салмоматлик даражасини ошириш учун акушерлик, терапия ва педиатрия хизматларини ташкил этиш ҳамда идоралараро регионал программаларни ишлаб чиқиш асосида аёллар, болалар ва ўсмирларга медицина ёрдами кўрсатиш системаси такомиллаштирилсин».

(«СССР аҳолисининг саломатлигини муҳофаза қилишни ривожлантириш ва соғлиқни сақлашни қайта қуришнинг ўн иккинчи беш йилликка ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»дан).

Иттифоқимизда туғилиш шубҳасиз, йил сайин кўпайиб боряпти. Айни пайтда туғилаётган гўдакларнинг яшовчанлик қобилияти ҳам ошмоқда. Аммо, «ҳар тўкисда — бир айб» деганларидек, улар ўртасида ўлим ҳолатлари ҳам учраб турибди. Статистика маълумотларига кўра «Неделя» ҳафталик газетасининг (№ 7, 1987 йил) ёзишига қараганда, 1970 йилда мамлакатимизда бир ёшгача бўлган ҳар минг чақалоқнинг 24,7 нафари нобуд бўлган. 1986 йилда худди шу кўрсаткич 26 болага тўғри келди.

Тошкент шаҳрида туғилиш йилдан йилга ошяпти. 1981 йилда 19,8 процентни ташкил этган бўлса, 1985 йилда 20,7 процентга етди. Шуниси қувонарлики, болалар орасидаги ўлим 7 процентга камайди. Бу муваффақиятда шаҳар медикларининг муносиб ҳиссаси бор, албатта. Бироқ ҳал этиш керак бўлган муаммолар ҳам йўқ эмас. Жонбозлик кўрсатиб ишлаётган медицина аҳлининг иш шароитлари, беморларга яратилаётган қулайликлар талаб даражасида эмас.

Ўтган беш йилликда пойтахтдаги Киров район болалар касалхонасининг иккинчи навбати ишга тушиб, яна 835 бемор қабул қилиш имкониятига эга бўлди. Чилонзор, Собир Раҳимов, Октябрь районларида резервлар ишга солинди. Умуман ўринлар сони 1.240 тага ошди. Бироқ, бу ҳали етарли эмас. Зеро, пойтахтимизда жами 19 та болалар касалхонаси бор. Ундан атиги биттаси — шаҳар болалар касалхонаси замонавий лойиҳа асосида қурилган. Бошқаси эски биноларга жойлашган.

Ўтган беш йилликда Тошкент сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмасида болаларбоп таомлар цехи, Собир Раҳимов районида сут маҳсулотлари заводи иш бошлади. Бу билан яна 25 минг болани сут маҳсулотларининг 9 хили билан таъминлаш имкониятига эга бўлинди. Лекин бу ҳам ҳали талаб даражасида эмас. Сут маҳсулотларини хоҳлаган пайтда магазинлардан тополмайсиз. Поликлиникаларда эса, бир ёшгача бўлган болаларгагина берилади.

Медикларнинг малакасини ва билим даражасини ошириш мақсадида ҳар беш йилда аттестация ўтказилади. Шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси уюштирган ўтган йилги болалар касалхонаси бўйича ўтказилган аттестацияда 812 киши қатнашди. Бош врач, ўринбосари ва бўлим бошлиғи — 132 киши эди. Уларнинг 9 нафари суҳбатдан ўтолмади, педиатрликка туширилди.

Республикамиз пойтахтидаги 9-болалар касалхонаси олдига медицина белгиси туширилган автобус билан бирга, «РАФ» машинаси — микроавтобус келиб тўхтади. Касалхонанинг хлорамига тушавериб, охори қочган ва ранги ўчиб кетган кийим-кечакларини кийиб олган болалар ташқарига тизилишиб чиқдилар.

— Болаларни тезроқ чиқаринглар, усти юпун, шамоллаб қолади, — тезлатди врач ҳамшираларни.

Болалар аксига олиб автобусга чиққиси келмас,ҳаммаси ўз уйларини қўмсаб, тихирлик қилишар, айримлари ўксиб йиғлаб туришарди.

Шу кез келиб қолган баъзи ота-оналар гап нимадалигини тушунмасдан сўрай бошлашди:

—Тинчликми?

—Шаҳарда ОРЗ кўпайиб кетган. Касалхонамиз эртадан бошлаб шу касал билан оғриганларни қабул қилади, — жавоб берди врачлардан бири.

— ОРЗиси нимаси? — ажабланди кимдир.

— Нафас йўли шамоллаганлар-да, қанақасиз ўзи, шуни ҳам билмасангиз... — жеркиб берди кўрсроқ бир ҳамшира...

Ота-оналар эгниларидаги пальто, плашчларини ечиб болаларини ўрай бошлашди. Шу пайт кимдир бақириб қолди:

— Ҳой, ноинсофлар, тушлик бўлиб қолди, бу туришда янги жойга боргунча кун кеч бўлади-ку?!

— Ана, қўлида ҳарна емоғи бор, қорни очса яланади, тамшанади. Бола деган еса, қанча ерди, — хотиржам жавоб қилди кимдир.

Дарвоқе, болаларнинг қўлидаги сув халтачаларда (целлофанларда) ота-оналари келтирган печенье, сухари, олма каби «запас»лари бор эди.

Шу куни шаҳардаги барча юқумли касалликлар касалхоналарида безовталик бошланди. Медицина ходимлари беморларни хоналардан-хоналарга, бўлимлардан бўлимларга кўчиришга тушишди. Қандай бўлмасин, келаётган беморларга ўрин бўшатиш керак-да, ахир.

— «Кўч-кўч» бизга ҳам осон эмас — аллақандай надомат билан гап бошлади, 2-касалхона бўлимининг мудираси, — Мана, ҳозир шундан кейин санитаркалардан тортиб бўлим мудирларигача ҳамма палаталарни обдон тозалашга, дезинфекция қилишга киришамиз. Кўрпа-тўшаклар қуриб улгурмай, беморларни қабул қилишга мажбурмиз.

Чиндан ҳам янги жойга «кўчиб» ўтаётганларнинг майлсиз нигоҳлари, оғриган ғала-ғовурлари қалбларни ўртаб юборарди.

— Болангиз сариқми? — сўрайди оналардан бири ёнидаги бўлажак палатадош аёлдан.

— Ҳа.

ЙЎРГАКДАГИ БАХТ АРДОҚДАМИ?

— Қайси группа? «А» ёки «Б»?

— «А».

Ҳар кимнинг боласи ўзига ширин эмасми, савол берган аёлнинг кўнгли бирдан тапа-тапга тушиб қолади:

— Вой, сизники ўта юқумли экан, бир палатада ётолмаймиз, вируслари ҳаво йўли билан ҳам ўтаверади. Меники эса фақат қонида, — фиғони чиқиб докторга чопади у.

Лекин нажот топмайди. «Жой камчил. Имконият йўқ. Аралаш қўйишга мажбурмиз!» Бечора она палатага шалвираб қайтиб киради.

Кузатишда давом этамиз. Ҳар хил кўнгилсиз манзаралар: бола — бола-да! Палатадошлари билан бирга ўйнагиси келади. Оналари эса йўл қўймайди. Бириники иккинчисиникига юқиб қолади, деб қўрқишади. Кейин оналари ўртасида ҳар хил озор, гина, кўнгилхиралик...

Боласи билан ёнма-ён бир кишилик каравотда тиқилиб ётган она олдига келган врачнинг сўзлари юракни баттар эзади:

— Ишқилиб, бу ерда ўзингиз бирор касалликка чалинмасангиз бўлгани... Эҳтиёт бўлинг, бошқа болаларингиз ҳам бор...

— Она-бола бир каравотда ётиш имкони бор экан, бу ҳали нисбатан анча тузук, — далда берди ўша врач. — Беморлар борки, жароҳат олиб, жойидан қимирлатиш мумкин эмас. Уларнинг оналари иложсизликдан бир неча кун биргина курсида ўтириб чиқадилар. Бечоралар шу «имтиёз»га рухсат олиш учун ҳам қанчадан-қанча югурадилар. Аслидаку, бундай беморларни санитарка, ҳамширалар парваришлашлари керак. Аммо, илож қанча, ҳамширалар ҳам етишмайди...

Тан олиш керак, касалхоналаримиздаги болаларбоп парҳез таомларнинг сифати ҳам талаб даражасида эмас. Маълумки, даволанишдан қайтган беморларга (айниқса, гепатит билан оғриганларга) олти ойгача парҳез сақлаш керак бўлади. Хусусан, уларга ҳамма турдаги ёғларни ҳам истеъмол қилиш мумкин эмас. Врачлар тавсиясига кўра кунгабоқар, махсус ўсимликлар ёки зайтун дарахти ёғлари рухсат этилади, холос. Аммо, уларни қаердан топасиз? Магазинларда сотилмайди. Дорихоналарда йўқ. Нима қилиш керак? Эҳтимол, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва дорихоналар Бош бошқармаси махсус рецептлар билан беморларга тегишли даражада уни беришдек бирор бир йўлини ўйлаб кўрар.

Яна мавзуга қайтамиз. Болалар 2-юқумли хасталиклар касалхонасида Охунбобоев номли медицина техникумининг кечки курс талабалари, санитарка қизлар навбатчилик қилишяпти.

— Синглим, гўдакни чўмилтиришнинг ўз қонун-қоидалари бор. Биласизми, ювишни қаердан бошлаш керак? — Улардан бирининг ўта ҳафсаласизлик билан бажараётган ишига беихтиёр эътироз билдирди оналардан бири.

— Эй, — деди талаба совуққина қабул қилиб. — Бадани сув кўрса бўлди-да. Менга нима...

Ҳамширалар чақалоқни чирқиратиб қон олишди. Невараси йиғисига чидай олмаган бувиси кўзида ёш милтиради. Ҳамшира ҳам қизалоқ венасини ҳадеганда топа олмай уч жойидан тешди...

Бундай ҳоллар биринчи ҳодиса эмасди.

— Бундан олдинроқ болам шамоллаб, ТошМИда ётгандим, у ердан гепатит юқтириб чиқибман. Уколдан ўтган экан, — дейди чуқур хўрсиниб Хуршида Қобилниёзова.

Ҳа, Хуршиданинг фарзанди каби укол орқали гепатит билан оғриган гўдаклар касалхонадаги беморларнинг 30 процентини ташкил қилибди. Бу кимнинг айби? Албатта, медицина ходимларники? Кечириш мумкинми? Йўқ.

Эсимда, бир ҳамшира билан суҳбатлашдим:

— Ишлаётганингизга неча йил бўлди?

— Ўн икки йил.

— Шу йиллар ичида малака ошириш курсларида бўлдингизми?

— Ҳо-о, нега ўқирканман. Шунча йил ишлаб ҳамми.

Қаранг, ўрта медицина ходимаси малака ошириш курсида ўқишни ўзига ор билади! Бу ишда узоқ йиллар ишлаганини пеш қилиб, ўзини тажрибали, тадбиркор деб ҳисоблайди.

Яна республика Соғлиқни сақлаш министрлиги адресига савол туғилади: медицина ходимларининг малака ошириш курси уларнинг ёшига, иш стажига қараб белгиланганми? Медиклар ҳам ҳамма звеноларда бошқа соҳалардаги каби ҳар йили аттестациядан ўтказиб туриладими?

Эътибор қилган бўлсангиз, одатда касалхоналарда фарзандига нажот излаб келган ота-оналарнинг врачлар билан биринчи суҳбати шундай бошланади:

— Фарзандингиз икки ёшга тўлганми?

— Ҳа.

— Ундай бўлса, бу ерга ўзини ташлаб кетасиз.

—Ие, эндигина икки ёшга тўлган гўдакни-я?! Гепатит, пневмония, дизентерия — ҳазилакам касаллармми? Йў-ўқ, ташлаб кетолмаймиз...

Врач стол устидаги ойна тагига қўйилган СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг буйруғини кўрсатади ва кетидан қўшиб қўяди:

— Марҳамат. Яна ўзингиз биласиз, агар қолмоқчи бўлсангиз, ўзингизга каравот берилмайди, касаллик варақаси ҳам олмайсиз. Гап шу. Рози бўлсангиз мана, бу ерга қўл қўйинг...

— Тўғри, врач бу ўринда ҳақ, — дейди мутахассис врач. — Лекин инсоф билан айтилганда, бу тартиб у қадар адолатдан эмас. Икки ёшли гўдакни ёлғиз касалхонада қолдириб кетиш ота-оналарга қийин. Лекин начора, бу бизнинг қўлимизда эмас...

Тасаввур этинг: бир ёқда фарзанд, бир ёқда иш, ота-она аросатда! Бемор у ёқда турсин, олти ёшли соғлом болалар ҳам ўзларини зўрға эплашади-ку, ахир?

Қачонлардир қонун билан мустаҳкамланган (у вақтлар эҳтимол шароит оғир бўлгандир!) тартиб-қоидаларга наҳотки, бугунги мунаввар кунларда мавжуд шарт-шароитлардан келиб чиқиб тузатиш киритиш мумкин бўлмаса?!

— Фарзандлар соғлиги — Ватан бойлиги! — деймиз ҳамиша. Қалбимиз жўш уриб, илҳом келган кезларда эса: «Ҳаёт ва келажак давомчилари!» деб улуғлаймиз. «Йўргакдаги бахт, иқбол» деб таъриф берамиз. Хўш, ана шу бахт чинакам ардоқдами? Зеро, КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди материалларида «Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, юқумли касалликларга қарши кураш соҳасидаги ишларни кучайтириш ва уларнинг самарадорлигини ошириш талаб этилади», — деган сатрлар бор. Бугунги ишларимиз шу талаблар даражасида бўлсин.

Раъно ЗАРИПОВА,
СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ КОНЦЕРТ-ФИЛАРМОНИЯ БИРЛАШМАСИ
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
23, 24, 25 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА
«САМАРҚАНД» ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ ЖУРЛИГИДА
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Насиба АБДУЛЛАЕВА

Концерти

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Баҳром АБДУЛЛАЕВ. Билетлар СССР халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 14.00 дан сотилмоқда.

„ЭЛЕКТРОНИКА"

14-15 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ
ТОШКЕНТ «ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМАЛИ МАГАЗИН-САЛОНИ
ТАЙЁРЛОВЧИ ЗАВОД (Москва шаҳри)
БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА
МИКРОКАЛЬКУЛЯТОРЛАР

Савдо-кўргазмасини ўтказади

Кўргазмага қўйиладиган моделлар ўзининг ўта пишиқпухталиги , кенг ҳисоблаш имкониятлари, замонавий эстетик жиҳозланганлиги билан ажралиб туради.

Тайёрловчи завод мутахассислари Сизларни қизиқтирган саволларга жавоблар қайтариш билан бирга микрокалькуляторларнинг зарур моделларини танлашда кўмак беришади.

Савдо-кўргазмаси вақтида сотиб олинган микрокалькуляторлар учун кафолат муддати 2 йилгача узайтирилади.

Бизнинг адрес: 700000, Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/IV да **Коппелия,** 16/IV да **Кармен.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/IV да **Аршин мол олон,** 15/IV да **Ёшликда берган кўнгил,** 16/IV да **Олифта.**

Кино

14 АПРЕЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ҚИЗЛАРНИ ЎҒИРЛАШ», «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (катта зал, 17, 20.00); «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (кичик зал, 20.45); «ҚИЗЛАРНИ ЎҒИРЛАШ», «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (кичик зал, 18.00).

Чайка — «ДИСКО РАҚҚОСИ» (16, 18.30, 21).

Тошкент Советининг 50 йиллиги —«МАРИЯ МЕДИЧИНИНГ ҚУТИЧАСИ», «БОСҚИНЧИЛИК» (18, 21.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги —«ЦИРК ШАЙДОСИ» (жуфт соатларда).

Нукус —«ЖЕК ВОСЬМЁРКИН — «АМЕРИКАЛИК» (16, 18.30).

Дружба — «КОЛОННА» (18, 20.30).

Лисунов номли — «ТУЗОҚ» (тоқ соатларда); «XX АСР ҚАРОҚЧИЛАРИ», «ВИЗАНТИЯЛИК САВДОГАРНИНГ ХАЗИНАЛАРИ» (17, 20.00).

Восток — «ЕНГИЛМАС», «ОДИССЕЙНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» (16, 19, 21.30).

Қозоғистон — «ЕТТИ САМУРАЙ» (17, 20.00); «ИККИЁҚЛАМА ҚОПҚОН» (18.00).

К. Ёрматов номли —«ЎЙИН, МУҲАББАТ ВА ҚОТИЛЛИК» (17, 19, 21.00);

Искра — «ТАНЛАШ» (17, 20.00).

15 АПРЕЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ҚИЗЛАРНИ ЎҒИРЛАШ», «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (катта зал, 11, 14, 17, 20.00); «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (кичик зал, 20.45), «ҚИЗЛАРНИ ЎҒИРЛАШ», «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (кичик зал, 12, 15, 18.00).

Чайка — «ДИСКО РАҚҚОСИ» (16, 18.30, 21).

Тошкент Советининг 50 йиллиги —«МАРИЯ МЕДИЧИНИНГ ҚУТИЧАСИ», «БОСҚИНЧИЛИК» (12, 15, 18, 21.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги —«ЦИРК ШАЙДОСИ» (жуфт соатларда).

Нукус — «ЖЕК ВОСЬМЁРКИН — «АМЕРИКАЛИК» (11, 13.30, 16, 18.30).

Дружба — «КОЛОННА» (11, 14, 17, 20; 12, 15, 18, 20,30).

Лисунов номли — «ТУЗОҚ» (тоқ соатларда); «XX АСР ҚАРОҚЧИЛАРИ», «ВИЗАНТИЯЛИК САВДОГАРНИНГ ХАЗИНАЛАРИ» (11, 14, 17, 20.00).

Восток — «ЕНГИЛМАС», «ОДИССЕЙНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» (13.20, 16, 19, 21.30).

Қозоғистон — «ЕТТИ САМУРАЙ» 11, 14, 17, 20.00); «ИККИЁҚЛАМА ҚОПҚОН» (12, 15, 18.00).

К. Ёрматов номли —«ЎЙИН, МУҲАББАТ ВА ҚОТИЛЛИК» (11, 13, 17, 19, 21.00);

Искра — «ТАНЛАШ» (11.30, 14, 17, 20.00).

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
15 АПРЕЛЬ СОАТ 19.00 ДА
«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ЗЕНИТ» (Ленинград)
ветеранлар терма командалари ўртасида

Футбол

Танаффус пайтида спорт буюм лотереяси ўйналади. (лотерея билетларининг серия номерлари 010001 дан 012000 гача).

Самарқанд область Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхознинг Суворов номли 25-ўрта мактаби томонидан **Ражапов Нигматулла Суннатович** номига берилган 235739 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ПАССАЖИРЛАР ДИҚҚАТИГА!

1988 йил 16 апрелдан бошлаб

«ЧКАЛОВ» МЕТРО СТАНЦИЯСИГАЧА ҚАТНОВЧИ

3 ва 23-ТРАМВАЙ МАРШРУТЛАРИ

ОЧИЛАДИ

Трамвай маршрутлари қуйидаги доирада ҳаракат қилади: 3-ТРАМВАЙ: «ЦУМ — «Чкалов» метро станцияси»; 23-ТРАМВАЙ: «Ишчилар шаҳарчаси — «Чкалов» метро станцияси».

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Тошкент шаҳар С. Раҳимов районидаги 2-кечки ўрта мактаб томонидан **Қурбонова Мазлума Тойчиевна** номига берилган 267709 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент районидаги Шумилов номли 1-кечки ишчи ёшлар ўрта мактаби томонидан **Абдулхамидова Мукаррам Махмуджоновна** номига берилган 489282 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти ректорати, партия ва касаба союз комитетлари, химия-технология факультети ва назарий химия кафедраси коллективлари доцент Ш. Т. Рустамовага отаси
Турсун РУСТАМОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Чорва моллари касалликлари билан курашиш бўйича Тошкент шаҳар станцияси коллективи кекса ходим, республикада хизмат кўрсатган чорвадор, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер
Муҳамаджон Ҳусаинович АҲМАДБОБОЕВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р — 08661. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). А — 2008. Тиражи — 107.280. 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.